

VIDELI SMO

Vaja DRM2 EX21

v Sloveniji

PREDSTAVLJAMO

Strateški letalski prevoz
bolnika s covidom-19

Marko Pišlar

VOJSKA POMAGA V BOLNIŠNICAH

Slovenija se trenutno spoprijema z največjo zdravstveno krizo v svoji 30-letni zgodovini. Število okuženih s koronavirusom vsak dan narašča, prav tako delež tistih, ki potrebujejo bolnišnično zdravljenje ali intenzivno terapijo. Zaradi prenatrpanosti slovenskih bolnišnic s covidnimi bolniki ter preobremenjenosti in izgorelosti zdravstvenega kadra se je na pomoč pri negi bolnikov s covidom-19 odzvala tudi Slovenska vojska, ki je v slovenske bolnišnice napotila 40 pripadnikov Vojaške zdravstvene enote. V Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana delujejo štiri zdravstvene ekipe, v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor dve ekipi, v splošnih bolnišnicah v Celju in Novem mestu pa po ena ekipa s petimi pripadniki Slovenske vojske. Te skladno z dogovorom med Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za zdravje pomagajo zdravstvenemu osebju v boju z epidemijo glede na potrebe na intenzivnih covidnih oddelkih, oddelkih urgentne medicine in drugih bolnišničnih oddelkih. Zračnemu prevozu covidnih bolnikov pa je odslej na voljo tudi prenovljeno vojaško transportno letalo Turbolet L-410, ki v konfiguraciji z medicinskim modulom, transportno vrečo in ob strokovni podpori pripadnikov iz skupine za strateško medicinsko evakuacijo Slovenske vojske omogoča hiter, varen in učinkovit prevoz pripadnikov Slovenske vojske iz mednarodnih operacij in z misij ter v izrednih razmerah tudi civilistov na nadaljnje bolnišnično zdravljenje v domovino. Zlasti epidemija covid-19 je znova pokazala potrebo po strateških zračnih transportnih zmogljivostih Slovenije.

4
V SLOVENIJI PRIPADNIKI
20 EVROPSKIH VOJSK

Mednarodna vaja zaščite,
reševanja in vojaške
mobilnosti DRM2 EX21

32
ČRNO BARETKO
SO SI NADELI ŠTIRJE
NOVI TANKISTI

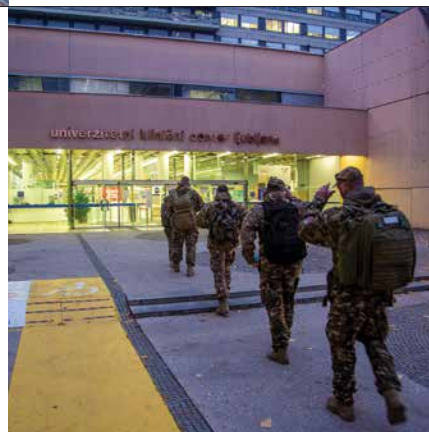
Ognjeni krst
pivskih tankistov

40
MEDICINSKA
EVAKUACIJA
S TURBOLETOM

Prikazali novo zmogljivost
za strateško medicinsko
zračno evakuacijo

12
NA POMOČ
BOLNIŠNICAM
TUDI VOJAKI

Zdravstvenemu sistemu
pomaga Slovenska vojska

34
BODOČI BOJNI
INŽENIRCI RUŠILI
ELEMENTE

Na usposabljanju
za vojaško evidenčno
dolžnost vojak pionir

42
KC-135R STRATOTANKER
PRVIČ NA LETALIŠČU
V CERKLJAH OB KRKI

Preverili interoperabilnost
opreme za oskrbo letal

31
NA TEKMOVANJU
ODELKOV NAJBOLJŠI
VOJAŠKI GORNIKI

V Prekmurju osmo
tekmovanje oddelkov SV
z mednarodno udeležbo

38
MLADE MED
VOJAKE VABILI NA
KARIERNEM SEJMU

Predstavili poklicne
priložnosti za delo v vojski

VIDELI SMO

V SLOVENIJI PRIPADNIKI

20 EVROPSKIH VOJSK

BESEDILO Jerneja Grmadnik in Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič in Jerneja Grmadnik

Oktober je bil v znamenju osrednjega dogodka na vojaškem področju med predsedovanjem Slovenije Svetu Evropske unije. Mednarodna vojaška vaja zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti (Disaster Relief And Military Mobility Exercise 2021 – DRM2 EX21) je potekala med 18. in 29. oktobrom na različnih lokacijah po Sloveniji, na njej pa se je več kot 900 udeležencev iz 20 držav usposabljal za delovanje ob kompleksnih krizah. Sklepno vajo, ki je prikazala skupno delovanje sil ob potresu in napadu oboroženih frakcij na kritično infrastrukturo, so si na Počku 28. oktobra ogledali številni visoki gostje ter vojaški predstavniki iz Slovenije, Evropske unije in sodelujočih držav. Pohvalili so organizacijo in izvedbo prve skupne evropske vojaške vaje.

Mednarodna vaja zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti je bila osrednja vaja sil Slovenske vojske leta 2021 v podporo predsedovanju Republike Slovenije Svetu Evropske unije in je imela izrazito evropski značaj. Na vaji so domače in tuje oborožene sile krepile pripravljenost za sodelovanje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za večjo enotnost ter dvig odpornosti in varnosti Slovenije, Evropske unije ter širše regije. Poleg Slovenije so svoje sile na vaji zagotovili še Albanija, Avstrija, Belgija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Hrvaška, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Madžarska, Kosovo, Luksemburg, Črna gora, Severna Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska ter Romunija. Vaja DRM2 EX21 je bila prva taka vaja pod okriljem Evropske unije in je bila namenjena krepitvi skupnega delovanja članic in partneric Evropske unije. Potekala je pod geslom Združeni – odporni – varni v Evropi in je vključevala tri vadbene stebre, in sicer zaščito in reševanje, vojaško mobilnost ter vojaške operacije v zaledju.

OD PREČIŠČEVANJA VODE

DO REŠEVANJA LJUDI IZPOD RUŠEVIN

Vodja usposabljanj in vaj, ki so potekali v podporo sistemu zaščite in reševanja, je bil poveljnik 72. brigade polkovnik Boštjan Baš. Povedal je, da sta bili med njegovimi glavnimi nalogami združevanje zmogljivosti različnih držav v celoto ter usklajeno delovanje v skladu s poslanstvom na vaji. Med drugim so organizirali tudi predavanja različnih

**Pomoč obolelim
in poškodovanim
v poljski
dekontaminacijski
postaji**

**Poškodovane
izpod ruševin
so z reševalnim
vozilom odpeljali
v nadaljnjo oskrbo.**

strokovnjakov, ki so predstavili sisteme zaščite in reševanja ter kako in kdaj se ob naravnih in drugih nesrečah kot ena izmed zmogljivosti v ukrepanje vključuje tudi vojska. »Veliko smo se pogovarjali s predstavniki drugih držav in ugotavljali, da imamo podobne sisteme pomoči ob naravnih nesrečah, so pa pri vseh manjše razlike in posebnosti,« je pojasnil polkovnik Baš in spomnil, da je Slovenska vojska že velikokrat sodelovala ob različnih naravnih nesrečah, predvsem poplavih in žledu. »Vojska je vedno pripravljena pomagati. Sodelovanje z drugimi strukturami je v Sloveniji korektno, želel pa bi si, da nas v prihodnosti prej aktivirajo, saj to od nas pričakuje tudi civilno prebivalstvo,« je izpostavil poveljnik 72. brigade. Ob koncu vaje je ocenil, da so bile vse dejavnosti izvrstno izvedene, udeleženci pa zadovoljni z organizacijo. »Odnosi so bili odlični in vzpostavili smo dolgotrajne vezi. Prepričan sem, da bomo tudi v prihodnosti na takih in podobnih vajah še sodelovali,« je vtise strnil polkovnik Baš. Aktivnosti na vaji v okviru zaščite in reševanja je predstavil stotnik Peter Verdnik iz poveljstva 72. brigade, ki je bila nosilka teh vaj, podpirale pa so jo vse enote Slovenske vojske. Na vaji DRM2 EX21 so v okviru omenjenega stebra sodelovale Slovenija in 14 držav z različnimi zmogljivostmi, ki jih premorejo njihove oborožene sile. Na vajah

so sodelovali tudi druge službe sil zaščite in reševanja v Sloveniji ter predstavniki civilne družbe. Vaje so obsegale prečiščevanje vode, reševanje v gorah in izpod ruševin, detekcijo in dekontaminacijo ter sanacijo onesnaženega območja ob industrijski nesreči, reševanje iz stisnjenih vozil in simulacijo železniške nesreče, posledica katere je bilo uhajanje toksičnih snovi. Inženirske enote so popravljale porušene ceste in postavljale mostove. »Druge države so prispevale enote z različnimi zmogljivostmi. Grška vojska ima denimo specialiste za reševanje izpod ruševin, poljska pa v okviru inženirskih enot opremo za reševanje iz avtomobilov, pripeljala je tudi dekontaminacijsko postajo. Pripadniki oboroženih sil so na

vajah sodelovali s pripadniki civilne zaščite, gasilci, gorsko reševalno službo in gasilskimi enotami širšega pomena. Vaja je bila zahtevna zaradi združevanja vojaških in civilnih zmogljivosti ter koordinacije z lokalnimi skupnostmi, saj je bila večina delovišč v civilnem okolju,« je povedal stotnik Verdnik. Ob tem je poudaril, da je bilo sodelovanje z drugimi državami odlično, saj imajo nekatere vojske podobne standarde in postopke, sploh v državah članicah Nata, večji izziv pa je bilo združevanje civilnega in vojaškega dela, vendar jim je tudi to dobro uspelo. »Na vajah smo izmenjevali svoje izkušnje. Tako so bili v belgijski vojski navdušeni nad našim načrtom Vihra, ki predvideva sile v stalni pripravljenosti za potrebe zaščite in reševanja. Ob letošnjih katastrofalnih poplavih, ki so prizadele Belgijo in Nemčijo, so za aktivacijo potrebovali precej časa, saj so jih ujme presenetile. Tudi od drugih sodelujočih sem o vaji slišal veliko pohval,« je pogovor sklenil stotnik Verdnik.

URILI POSTOPKE OB UHAJANJU NEVARNEGA PLINA

Na območju opuščene smučišča Kalič pri Postojni je 25. oktobra potekala vaja, na kateri je sodelovala večnacionalna četa za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo, ki so jo sestavljali pripadniki

Večnacionalna četa je odgovorila na napad oborožene frakcije.

Slovenske vojske ter oboroženih sil Hrvaške, Poljske, Črne gore in Francije. Poveljnik čete nadporočnik Sašo Radič iz Čete za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo iz Rodovskega bataljona 1. brigade je povedal, da poveljuje mednarodni sestavi 85 pripadnikov. Naloga čete je bila pomoč pri posredovanju ob potresu, ki je povzročil podrtje industrijskega objekta in uhajanje amonijaka. Ob tem so bili štirje delavci huje poškodovani, drugi pa so bili izpostavljeni nevarnemu plinu. »Gasilci, ki so prišli na kraj dogodka, so ugotovili, da s svojimi zmogljivostmi ne morejo sanirati incidenta, zato so na pomoč poklicali pripadnike Slovenske vojske in tujih oboroženih sil. Pripadniki narodno mešane čete so prišli na kraj dogodka in začeli evakuirati poškodovane. Poljska vojska je postavila dekontaminacijsko postajo, v kateri so izvajali triažo in dekontaminacijo poškodovanih ter obolelih. V prostore za dekontaminacijo so lahko samostojno vstopali tudi nepoškodovani delavci. Na kontaminirano območje so takoj pripeljali specializirano izvidniško vozilo Kobra, ki ga Slovenska vojska uporablja za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo. Z vozilom so naprej opravili detekcijo nevarnega plina, nato pa spremljali razmere na območju podrtega objekta, da bi lahko ob povečanih vrednostih nevarne snovi ustrezno ukrepali,« je scenarij opisal vodja vaje in poveljnik čete nadporočnik Sašo Radič. Dodal je, da bi se ob takem dogodku v resničnem življenju povezali s strokovnjaki, ki bi na podlagi prepoznane kemikalije svetovali, s katerimi sredstvi izvesti dekontaminacijo: »Ob uhajanju amonijaka so strokovnjaki predlagali spiranje z večjimi količinami vode.« Ob tem je pojasnil tudi osnovne postopke na dekontaminacijski postaji: »Poškodovanim morajo najprej odstraniti kontaminirana oblačila. Nato jim povežejo rane in jih pripravijo za prevoz v bolnišnico Role 2 v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani. Medicinske postopke pri vaji so izvajali pripadniki Vojaške zdravstvene enote.«

UPORABILI DEKONTAMINACIJSKO POSTAJO POLJSKIH OBOROŽENIH SIL

Poljski častnik Michał Solak je predstavil nekaj podrobnosti o dekontaminacijski postaji, ki jo je postavil in upravljal poljski vod. Sestavljena je iz treh šotorov, pri čemer prvi služi slačenju kontaminiranih oblek, v drugem je tuširnica, v tretjem pa prostor za oblačenje v čista oblačila. Osrednji šotor ima prekate, kamor vstopa nepoškodovano osebje, v osrednjem delu pa je tekoči trak, po katerem lahko skozi tuširnico prepeljejo poškodovane osebe leže in tako izvedejo dekontaminacijo. Zmogljivost postaje je dekontaminacija 38 oseb in 24 poškodovanih na uro. Za dekontaminacijo lahko uporabijo različna sredstva, na tej vaji pa so uporabili samo vodo, ki je bila skladiščena v avtocisterni s kapaciteto 3000 litrov. Vodo lahko tudi segrejejo na 40 stopinj Celzija. Poljski častnik je povedal še, da so pripadniki na vaji uporabljali maske z ločenim filtrom in posebne uniforme z aktivnim ogljem, reševalne ekipe, ki so posredovale na kraju nesreče, pa so imele tudi kisikove bombe.

VOJAŠKA MOBILNOST V EVROPSKI UNIJI

Evropska unija kot politično pobudo v okviru stalnega strukturnega sodelovanja izvaja projekt vojaške mobilnosti. Ta predstavlja in omogoča strateška ter operativna vojaška delovanja pri podpori strateške avtonomije Evropske unije pri napotitvah, prerazporeditvah in vzdrževanju vojaških sil. Namen projekta je zagotoviti hitro in neovirano premikanje vojaških enot po Evropi, končni cilj pa je omogočiti neovirane premike ter prevoze oboroženim silam po zraku, kopnem in morju v petih delovnih dneh. V podporo temu projektu so tudi med vajo DRM2 EX21 v okviru vadbenege stebra

vojaška mobilnost potekale vadbene aktivnosti, katerih nosilec je bil sektor J-4 Poveljstva sil Slovenske vojske. V Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni se je usposabljal 27 pripadnikov iz desetih držav, in sicer deset iz Slovenije ter 17 iz Italije, Romunije, Madžarske, Severne Makedonije, Kosova, Luksemburga, Slovaške, Avstrije in Črne gore. Preverjali so koordinacijo premikov ter ugotavljali možnost za poenostavitev administrativnih postopkov prehoda meja med članicami ter izboljšanje infrastrukturnih zmogljivosti za vojaške premike v Evropski uniji.

POSKRBELE ZA KOORDINACIJO PREMIKOV TUJIH SIL

V okviru vaje so najprej zagotavljali koordinacijo premikov tujih sil pred prihodom v Slovenijo in med njim, med vajo pa so skupaj z logističnim taktično-operativnim centrom koordinirali premike vojaških kolon po Sloveniji ter po končani vaji premike tujih oboroženih sil ob

vrnitvi v domovino. Pri tem so bili poleg večnacionalnega centra za koordinacijo premikov, ki je bil za vajo vzpostavljen v postojnski vojašnici, pomembni tudi nacionalni centri za koordinacijo premikov vojsk sodelujočih držav. Namestnik vodje stebra vojaške mobilnosti na vaji DRM2 EX21 višji vojaški uslužbenec XI. razreda Janko Krebelj je poudaril, da Slovenska vojska takega centra nima, je pa vaja pokazala potrebo, da bi ga vzpostavili z združitvijo oddelkov za logistično načrtovanje ter za premike in transport, ki delujeta v sestavi sektorja J-4 na Poveljstvu sil Slovenske vojske.

USPOSABLJANJE V OBLIKI PREDAVANJ IN VAJE

V drugem delu vadbene aktivnosti so izvedli usposabljanja v obliki predavanj, na katerih so se predstavile nekatere slovenske civilne logistične družbe, kot so Slovenske železnice, Luka Koper, Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji in Intereuropa, ter mednarodne vojaške organizacije, ki se ukvarjajo z vojaško mobilnostjo v okviru Nata in Evropske unije. Na koncu je bila izvedena vaja, na kateri so udeleženci, razdeljeni v tri mešane delovne skupine po šest pripadnikov, na zemljevidu preigravali postopke za sprejem, združitve in nadaljnji premik enote po vnaprej pripravljenem scenariju, ki je predvideval premik namišljene enote velikosti brigade čez ozemlje Slovenije z zahoda na vzhod. Scenarij vaje je vključeval tudi posamezne incidente, na katere so se morali odzvati, kar je zahtevalo ponovno načrtovanje, preusmerjanje ter koordinacijo premikov. Rešitve so nato preverili še v Natovem računalniškem sistemu za načrtovanje premikov LOGFAS. Višji vojaški uslužbenec Krebelj je ocenil, da so bili v okviru vadbenege stebra vojaška mobilnost na vaji DRM2 EX21 doseženi vsi glavni cilji, kot so združevanje, standardizacija in okrepitev sodelovanja med nacionalnimi centri za koordinacijo premikov vojsk sodelujočih držav.

VOJAŠKE OPERACIJE V ZALEDJU

1. brigada Slovenske vojske je bila na vaji DRM2 EX21 nosilka dejavnosti v okviru vadbenege stebra vojaške operacije v zaledju. Poveljstvo brigade je v vlogi poveljstva večnacionalnega bataljona v zidanem objektu na Bilah vzpostavilo taktično-operativni center za vodenje operacij v zaledju, v katerem so se pripadniki več oboroženih sil urili v vojaškem odločanju. Oblikovana je bila tudi večnacionalna motorizirana četa, ki so jo poleg pripadnikov Slovenske vojske sestavljali avstrijski, češki, črnogorski, francoski, italijanski, makedonski, poljski in slovaški vojaki. Za podporo dejavnosti v zaledju so poskrbeli posadke brezpilotnih letal, opazovalci, kontrolorji in pripadniki, ki so nastopali v vlogi nasprotnih sil, ter druge enote. Po prihodu udeležencev na območje osrednjega vadišča Slovenske vojske, kjer je bil postavljen vojaški tabor Feniks, in namestitvi, spoznavanju ter vzpostavljanju razmer za varno opravljanje vseh dejavnosti so se začela skupna usposabljanja, pri čemer so se vodi vadbene motorizirane čete usposabljali po večnacionalnih oddelkih. Ob uporabi sistema za simulacijo taktičnega delovanja so najprej poenotili postopke za delovanje, pri čemer so urili taktične postopke na premičnih kontrolnih točkah in reakcijo na stik z nasprotnikom ter odzivanje na improvizirane eksplozivne naprave. Usposabljanja so vključevala tudi postopke za delovanje ob zasedi in naskoku ter čiščenje objektov. Na območju poligona Zelena dolina so inženirci 1. brigade Slovenske vojske skupaj s poljskimi kolegi izdelovali prehode v objekte z uporabo minsko-eksplozivnih sredstev. Večnacionalna motorizirana četa je po vodih na situacijski taktični vaji najprej preverila vse postopke, ki so jih pripadniki partnerskih vojsk urili v prvih dneh vaje. Po skupnih usposabljanjih je bil tudi v stebru za delovanje v zaledju čas za 36-urno taktično vajo enot, na kateri je motorizirana četa s štirimi večnacionalnimi vodi nadzirala območje odgovornosti, patroljirala, izvajala taktične premike, preiskovala zemljišče, čistila naselja in opravljala druge naloge

Mešane enote so se urile iz postopkov urbanega bojevanja.

v zaledju. Poveljnik 1. brigade Slovenske vojske brigadir Boštjan Močnik, ki je poveljeval enotam v vadbenem stebru vojaške operacije v zaledju s približno 300 pripadniki iz oboroženih sil sedmih držav, je ocenil, da so bili cilji vaje doseženi, saj so na taktični ravni dokazali, da lahko mednarodne enote delujejo skupaj na vodni ravni. »Praksa je pokazala, da enote sedmih nacij pri tem niso imele težav, ne pri sporazumevanju ne pri izvajanju taktičnih postopkov. V okviru stebra za izvajanje vojaških operacij v zaledju je bila naloga mednarodne enote vzpostaviti varno okolje, v katerem ni paravojaških enot. Brigadir Močnik je razložil, da ni bilo preprosto vzpostaviti povezanosti na taktični ravni, vendar jim je s skupnim usposabljanjem to uspelo, prav tako so dosegli visoko stopnjo zaupanja med udeleženci, ne glede na dejstvo, da prihajajo iz različnih okolij. Zadovoljen je bil tudi z združevanjem sil. Med izvedbo vseh vadbenih aktivnosti so dosledno upoštevali ukrepe za preprečevanje širjenja epidemije. »V enotah iz vadbenega stebra vojaške operacije v zaledju nismo imeli primera okužbe s covidom-19, kar pomeni, da so bili ukrepi, ki smo jih sprejeli, primerni in uspešni. Zavedamo se resnosti epidemije, kar smo med vajo tudi dokazali. Zadovoljen sem, da nam je v razmerah, ko virus ogroža naše zdravje, z vajo uspelo izvesti kakovostno vojaško usposabljanje,« je še končal poveljnik 1. brigade Slovenske vojske.

URJENJE IZ BOJEVANJA V URBANEM OKOLJU

V vadbenem kontejnerskem naselju na Bilah smo si 22. oktobra ogledali usposabljanje iz postopkov boja v urbanem okolju, ki so ga vodili inštruktorji iz Enote za specialno delovanje Slovenske vojske. Kot je razložil inštruktor, so se mešane enote iz več držav urile v taktiki vpada v objekte. Ob našem obisku smo opazovali urjenje mešanih skupin pripadnikov Slovenske vojske in poljskih oboroženih sil, ki so za zaščito širšega območja opravljanja nalog uporabljali oborožitvene sisteme na poljskih oklepniških kolesnih vozilih 8 × 8. V zadnjem času smo pričali vedno večji urbanizaciji, saj veliko ljudi živi v mestnih središčih, ki predstavljajo glavno bojišče sodobnega časa. Je pa

bojevanje v naseljenem okolju zaradi prisotnosti civilistov in njegove zapletenosti v taktičnem smislu posebno. »Zahteva posebno taktiko, ki jo je treba nenehno uriti,« je razložil inštruktor iz Enote za specialno delovanje in dodal, da se taktični postopki pri vpadu v objekte med vojskami nekoliko razlikujejo, vendar jih zaradi lažje izvedbe skupnih vadbenih aktivnosti poskušajo delno poenotiti. »Trudimo se razumeti, kako to delajo v drugih vojskah, zato so taka urjenja koristna tudi za nas,« je končal inštruktor iz Enote za specialno delovanje.

STEBRE ZDRUŽILI V PRIKAZNI VAJI

Vrhunec mednarodne vojaške vaje DRM2 EX21 je bila dinamična prikazna vaja, v kateri so sodelujoče sile združile svoje zmogljivosti in prikazale skupno delovanje ob hudi naravni nesreči, ob kateri so neidentificirane oborožene frakcije napadle kritično infrastrukturo. Scenarij je predvideval, da se je v Sloveniji zgodil potres z magnitudo 5,8 po evropski potresni lestvici. Ta je povzročil porušitev objektov in cest ter požare, pomanjkanje pitne vode, veliko ljudi je bilo poškodovanih. Slovenija je razglasila izredno stanje in zaprosila za pomoč čez mehanizem Evropske unije. Na prizorišče so najprej prišle enote za iskanje in reševanje v urbanih okoljih (angl. USAR), ki so jih sestavljali pripadniki grške vojske ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Ti so nemudoma začeli iskati najvarnejše in najhitrejša pota do poškodovanih pod ruševinami. Postojnski gasilci so začeli gasiti požar, ki je nastal zaradi potrganih električnih kablov na daljnovodu. Na pomoč je priletel tudi helikopter 151. helikopterske eskadrilje 15. polka vojaškega letalstva in začel gasiti požar z vrečo za gašenje. Večnacionalna enota za prečiščevanje vode, v kateri so bili poljski, luksemburški, francoski in slovenski pripadniki, je izvajala postopke za pridobivanje pitne vode. Italijanska gorska reševalna enota je skupaj s kosovsko enoto reševala ponesrečenca na vrhu zgradbe ter ga pripravila za medicinsko evakuacijo s helikopterjem. Nekaj poškodovanih so prevzele medicinske enote, jim dale prvo pomoč in jih z reševalnim vozilom odpeljale v vojaško premočno bolnišnico Role 2. Nad prizoriščem nesreče je letelo brezpilotno letalo Belin, s katerim so ocenjevali škodo in pomagali pri načrtovanju premikov sil na zemlji. Večnacionalna inženirska četa, sestavljena iz slovenskih, poljskih in italijanskih pripadnikov, je prišla na območje kot pomoč pri obnovi cest, že pred tem pa je z lansirnim mostom Eurobridge nadomestila porušenega. Na Počku je nato sledil še prikaz taktičnega dela vaje, in sicer skupnega delovanja večnacionalne čete, ki je odgovorila na napad neimenovane oborožene frakcije na kritično infrastrukturo. Štirje mešani vodi so izvajali različne taktične manevre, kot so napad, boj v naselju, zagotavljanje ognjene podpore, pregled objektov, kritje in protinapad, ter na koncu uspešno uničili nasprotnika. Po vzpostavitvi kontrole nad območjem so še evakuirali ranjenega vojaka, ki ga je v nadaljnjo oskrbo odpeljal helikopter Slovenske vojske Bell-412. V taktični vaji so sodelovali slovenski, francoski, avstrijski in poljski pripadniki. Prikazno vajo so si ogledali tudi visoki domači in tuji gostje. Minister za obrambo mag. Matej Tonin je povedal, da naravnih nesreč ne moremo preprečiti, lahko pa se nanje dobro pripravimo. Ob tem je poudaril, da je Slovenska vojska aktivno vpeta v sistem zaščite in reševanja, kar kaže tudi na njeno dvonamenskost. Izpostavil je kompleksnost vaje, na kateri so povezljivost urili pripadniki kar 20 držav. Vodja vaje in poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Miha Škerbinc je izpostavil dobro sodelovanje vseh udeležencev ter vajo ocenil kot uspešno, saj se je končala brez incidentov v težkih epidemičnih razmerah. Generalmajor Laurent Marboeuf, predstavnik oboroženih sil Francije, je povedal, da je bila vaja dobra priložnost za skupno usposabljanje ter za oblikovanje in razvoj evropske obrambe, ki jo žene evropski duh solidarnosti. Nemški brigadir Andre Denk, predstavnik Vojaškega štaba Evropske unije, pa je poudaril, da je vaja evropsko strategijo uspešno prenesla v akcijo.

NA POMOČ BOLNIŠNICAM TUDI VOJAKI

BESEDILO Jerneja Grmadnik, FOTO Bruno Toič

O b izjemno zahtevnih epidemičnih razmerah se je v pomoč pri negi bolnikov s covidom-19 vključilo štiri-deset pripadnikov Slovenske vojske. Pri oskrbi obolelih pomagajo še pripadniki Rdečega križa in Civilne zaščite z medicinskim znanjem. Slovenska vojska je Univerzitetnemu kliničnemu centru Maribor tudi posodila medicinsko opremo za spremljanje življenjskih funkcij bolnikov.

Osem vojaških zdravstvenih ekip, ki jih sestavljajo diplomirana medicinska sestra, zdravstveni tehnik oziroma srednja medicinska sestra, bolničar in dva bojna reševalca, glede na potrebe dela na intenzivnih covidnih oddelkih, oddelkih urgentne medicine in drugih bolnišničnih oddelkih v univerzitetnih kliničnih centrih v Ljubljani in Mariboru ter v splošnih bolnišnicah v Novem mestu in Celju. Poveljnik Logistične brigade polkovnik Franjo Lipovec je ob prihodu ekipe na delo v Ljubljani 16. novembra povedal, da bodo začeli delati takoj: »Dobili bodo osnovna navodila za delo in se spoznali z režimom dela, opremili jih bodo z zaščitno opremo in razporedili na ustrezne oddelke, na katerih bodo skupaj z drugimi zaposlenimi omogočali zdravstveno oskrbo.« Ekipa sestavlja jo pripadniki Vojaške zdravstvene enote ter bojni reševalci 1. in 72. brigade. Vojska zdravstvenemu sistemu s kadrom in opremo pomaga že od začetka epidemije z izvajanjem ukrepov za preprečevanje širjenja okužb, med drugim evakuirajo obolele pripadnike iz tujine, testirajo, analizirajo vzorce ter pripadnike vojske in tudi zaposlene v kritični infrastrukturi cepijo proti covidu-19. Poleg tega zagotavljajo dezinfekcijska sredstva in zaščitno opremo ter občinam pomagajo pri cepljenju. Zdravstvenega kadra v Slovenski vojski je več, vendar mora ta zagotavljati tudi nemoteno delovanje vojske s preventivnimi zdravniškimi pregledi, nujno medicinsko pomočjo pripadnikom na temeljnem usposabljanju oziroma prostovoljnem služenju vojaškega roka ter vajah in

usposabljanjih. Se pa bodo po besedah polkovnika Lipovca razmeram prilagodili in zagotovili še več kadra. »Pomoč je za Slovensko vojsko prednostna naloga in zelo smo veseli ter ponosni, da lahko pomagamo,« je sklenil polkovnik Lipovec. Minister za obrambo mag. Matej Tonin se je med uradnim obiskom v Rimu z italijanskim ministrom za obrambo Lorenzom Gueriniem dogovoril, da bo italijanska vojska v boju proti covidu-19 Sloveniji pomagala s 30 zdravniki in medicinskimi sestrami. Pomoč bo organizirana v okviru tehničnega sporazuma o sodelovanju med Slovenijo in Italijo na obrambnem področju. V okviru enot Slovenske vojske bodo italijansko zdravstveno osebje napotili v slovenske bolnišnice. »Slovenska vojska bo z italijansko vojsko uredila vse podrobnosti in tehnično-logistične zadeve,« je še pojasnil Tonin.

MINISTRI ZADOVOLJNI Z OSNUTKOM STRATEŠKEGA KOMPASA

BESEDILO SSK

V Bruslju so na zasedanju Sveta za zunanje zadeve obrambni in zunanji ministri Evropske unije 15. novembra razpravljali o osnutku novega strateškega dokumenta skupne varnostne in obrambne politike, tako imenovanem strateškem kompasu. Ministri za obrambo pa so govorili tudi o drugih aktualnih zadevah, s poudarkom na vojaških misijah, razvoju zmogljivosti in strateškem partnerstvu z Natom.

Minister za obrambo mag. Matej Tonin je po zasedanju povedal, da je osnutek strateškega dokumenta realističen in hkrati ambiciozen, prvi odzivi pa so dobri. Cilj je, da se kompas potrdi v drugi polovici marca prihodnje leto. »Med slovenskim predsedovanjem smo si zelo prizadevali, da bi ga dobili čim prej. Prepričan sem, da nam bo uspelo in bomo v prvi polovici leta 2022 dobili dober ter celovit dokument,« je poudaril. S strateškim kompasom želi Evropska unija povečati strateško avtonomijo, sposobnost in pripravljenost za ukrepanje ter krepitev odpornosti. Dokument

predvideva več ukrepov za hitro delovanje ob pojavu različnih kriz, med drugim vzpostavitev zmogljivosti Evropske unije za hitro premeščanje sil do leta 2025, z moduli za hitro napotitev do 5000 vojakov. V ospredje postavlja tudi ukrepe za izboljšanje sposobnosti predvidevanja groženj, zagotavljanje varnega dostopa do strateških domen in zaščito državljanov Evropske unije. Poudarja pa tudi zavezanost k racionalnim naložbam v zmogljivosti in inovativne tehnologije ter krepitev sodelovanja s partnerji za spopadanje s skupnimi grožnjami in izzivi. Več poudarka daje tudi kibernetškemu prostoru in vesolju ter določa ukrepe za spoprijemanje s hibridnimi grožnjami.

V NATOVIH CILJIH LE ENA SREDNJA BATALJONSKA SKUPINA

BESEDILO SSK

FOTO www.nato.int

V Bruslju se je 22. oktobra končalo dvodnevno redno jesensko srečanje Natovih obrambnih ministrov. Glavne teme so bile odvrčanje in obramba, ohranjanje tehnološke prevlade, Afganistan in boj proti terorizmu ter spoprijemanje zavezništva s prihodnjimi geostrateškimi izzivi. Srečanja se je udeležil slovenski obrambni minister mag. Matej Tonin.

Ministri so razpravljali o prihodnji krepitvi odvrčalne in obrambne države, predvsem z vidika ambiciozne agende Nato 2030, ter o načrtih glede nadaljnjega uvajanja koncepta odvrčanja in obrambe za celotno evro-atlantsko območje. Potrdili so tudi Natove cilje zmogljivosti za leto 2021, tako na skupni zavezniški ravni kot tudi za vsako posamezno zaveznico, kar predstavlja enega izmed najpomembnejših korakov pri zavezniškem obrambnem načrtovanju. Slovenski cilji zmogljivosti v zavezništvu so po enoletnih usklajevanjih potrjeni, in sicer z dvema novostma. Slovenija je v zadnjem letu v usklajevanjih dosegla uspeh in zmanjšala zavezo, da bo vzpostavila dve srednji bataljonski bojni skupini. Izmed zahtevnejših ciljev zmogljivosti je po novem opredeljena le ena srednja bataljonska bojna skupina. Namesto druge je bila dogovorjena manj zahtevna vzpostavitev srednjega izvidniškega bataljona. Obe zmogljivosti bosta skladno s slovenskimi nacionalnimi načrti predstavljali osrednji steber razvoja Slovenske vojske v prihodnjih letih. V cilje zmogljivosti jim je namesto prevzema novih obveznosti uspelo uvrstiti tudi nacionalno načrtovane zmogljivosti, ki so opredeljene z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski, kot so novo transportno letalo, helikopterji in druga oprema, pa tudi že trenutne zmogljivosti, kot je na primer večnamenska ladja Triglav.

Zasedanje je bilo namenjeno tudi razpravam o Afganistanu in Natovem prispevku v boju proti terorizmu. Ministri so razpravljali, kako ohraniti dosežke 20-letne zavezniške prisotnosti v tej državi in zagotoviti, da država

Stoltenberg je v prisotnosti ministrov podpisal deklaracijo o ustanovitvi Natovega inovacijskega sklada.

ne postane ponovno zatočišče za mednarodne teroristične skupine, ob tem pa poudarili pomen enotnega nastopanja do Afganistana in koherentnost sporočil talibanskemu režimu, nujnost naporov vseh mednarodnih organizacij glede ohranjanja vzpostavljene ravni človekovih pravic in vladavine prava ter pomen zagotavljanja humanitarne pomoči tej državi. Potekalo je tudi zasedanje skupine 21 držav, ki sodelujejo pri skupnem razvoju in uporabi zmogljivosti v okviru koncepta vodilnih držav pod vodstvom Nemčije. Slovenija trenutno sodeluje v skupini z večnamensko četo za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo ter v večnacionalni letalski skupini z usposabljanjem kontrolorjev združenih ognjev. Minister Tonin je podpisal dodatek k pismu o nameri o vzpostavitvi večnacionalnega sodelovanja pri doseganju ciljev zmogljivosti zračne obrambe z uporabo kopenskih sistemov zelo kratkega, kratkega in srednjega dosega. Ministri so se sestali še v formatu skupine za jedrsko načrtovanje, prav tako so se sestali tudi ministri držav, ki sodelujejo v Natovi misiji Okrepljena prednja prisotnost.

Ob robu zasedanja je generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg podpisal deklaracijo, s katero je bil ustanovljen Natov inovacijski sklad. Ministri zainteresiranih zaveznic, tudi Slovenije, bodo deklaracijo podpisali naknadno. Odločitev za ustanovitev sklada je bila sprejeta na junijskem vrhu v okviru agende Nato 2030, v njegovem okviru pa bodo zainteresirane zaveznice podpirale naložbe v zagonska tehnološka podjetja, ki razvijajo dvonamenske zmogljivosti za vojaško in civilno rabo ter nastajajoče in prebojne tehnologije na najpomembnejših področjih za zavezniško varnost. Sredstva iz sklada bi lahko koristila tudi inovativna podjetja iz Slovenije.

SLOVENIJA BO KUPILA LETALO C-27J SPARTAN

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Borut Podgoršek

Minister za obrambo mag. Matej Tonin in italijanski minister za obrambo Lorenzo Guerini sta 17. novembra med delovnim srečanjem v Rimu podpisala dogovor o sodelovanju med ministrstvoma na letalskem področju, v okviru katerega bo glavni nakup transportnega letala C-27J Spartan.

Minister je ob podpisu dogovora poudaril dvonamenskost letala C-27J Spartan, ki bo služilo potrebam vojske, vendar tudi Slovenije in njenih državljanov. »Preteklost, zlasti kriza covida-19, je pokazala, da Slovenija potrebuje tako zmogljivost, saj smo bili v začetku epidemije odvisni od drugih. Z letalom zagotavljamo svojo suverenost in neodvisnost,« je poudaril minister Tonin. Ministrstvo za obrambo je leta 2020 pripravilo ustrezno investicijsko dokumentacijo in po potrditvi pristopilo k nakupu taktičnega transportnega letala čez italijansko vlado. Vlada, ki je v tem primeru kupec, ne posluje s ponudnikom na obrambnem področju, saj prodajo opravi druga vlada. Podpisani medvladni sporazum je namreč dogovor med vladama dveh držav o nakupu druge vlade za prvo vlado, ne pa pogodba za nakup zahtevane opreme od proizvajalca. Nakup se nato opravi na podlagi sklenjene pogodbe med drugo vlado in dobaviteljem po pravilih druge vlade. Naročila, ki jih odda ena

vlada drugi, potekajo na podlagi medvladnih sporazumov, ki predstavljajo način nakupa obrambnih proizvodov in storitev. Taki medvladni nakupi zagotavljajo tudi interoperabilnost med vojskami različnih držav in skupno varnost.

Generalni direktor Direktorata za logistiko na Ministrstvu za obrambo Uroš Korošec je pojasnil, da so najprej določili minimalne tehnične zahteve Slovenske vojske, pregledali več tipov letal in finančne konstrukcije primerjali z zahtevami, pri čemer je bila cena letala C-27J Spartan ekonomsko najugodnejša. Vrednost podpisanega izvedbenega dogovora znaša približno 72 milijonov evrov z vključenim DDV, pri čemer je cena osnovnega letala okoli 48 milijonov evrov brez DDV. »Kupili bomo še tovarno-transportni modul, balistično zaščito, opremo za prevoz vojakov, poškodovanih oseb oziroma ranjencev in težko poškodovanih oseb na posebnih medicinskih nosilih z možnostjo spremljanja vitalnih funkcij ter modul za prevoz okuženih oseb. Letalo bomo lahko uporabljali tudi za gašenje. To ceno poveča za 11 milijonov evrov. V celotno ceno so vključeni tudi logistična podpora, rezervni deli, usposabljanje posadk na simulatorjih, tehnična dokumentacija in končno certificiranje,« je pojasnil Korošec. Nakup taktičnega transportnega letala je vključen v Letni načrt izvajanja investicij v Slovenski vojski na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 za leto 2021, ki ga je sprejela vlada junija letos. Korošec je dodal, da bo pogodba med italijanskim ministrstvom in proizvodnim podjetjem letala podpisana v roku enega meseca, letalo pa naj bi bilo nato dostavljeno v Slovenijo čez 14 do 18 mesecev.

Poveljnik 15. polka vojaškega letalstva polkovnik Janez Gaube je povedal, da bo ta pridobitev predstavljala vzpostavitev dvonamenske nacionalne zmogljivosti, ki bo omogočala samostojno in neodvisno delovanje Slovenske vojske za premik sil na območje delovanja in domov ter zagotavljanje vzdržljivosti sil pri opravljanju nalog bojnega ali humanitarnega značaja, medicinsko evakuacijo sil Slovenske vojske in državljanov, vključno z reševanjem izoliranega osebja. Letalo bo umeščeno v 152. letalsko eskadriljo na letališču v Cerkljah ob Krki, kjer je v načrtu tudi gradnja novega hangarja. Predvideno je usposabljanje treh posadk, ki jih bodo sestavljali pilot, sopilot in skrbnik tovora. Trajalo bo približno tri mesece. »Polk vojaškega letalstva ima izkušene pilote in veliko mednarodnih izkušenj. Posadko bosta sestavljala dva kapitana, ki sta delovala na letalu C-17 v Papi na Madžarskem,« je pojasnil.

OBRAMBNA MINISTRA SLOVENIJE IN MADŽARSKE O SKUPNIH TEMAH

BESEDILO Jerneja Grmadnik/SSK
FOTO Bruno Toič

Pri ministru za obrambo mag. Mateju Toninu je bil 2. novembra na uradnem obisku madžarski minister za obrambo dr. Tibor Benkő. Po sprejemu z vojaškimi častmi so sledili uradni pogovori med obema delegacijama ministrstev, na katerih so največ časa namenili dvostranskemu sodelovanju med državama na obrambnem in vojaškem področju, razmeram na Zahodnem Balkanu ter odnosom med Evropsko unijo in Natom. Popoldne sta se ministra v Solkanu udeležila še slovesnosti ob odkritju spomenika v spomin madžarskim vojakom, ki so življenje izgubili v prvi svetovni vojni.

Potem ko je novembra lani minister za obrambo mag. Matej Tonin obiskal Madžarsko, se je letos uradnemu povabilu Slovenije odzval tudi madžarski minister za obrambo dr. Tibor Benkő. Ministra sta po uradnih pogovorih v izjavah poudarila, da je sodelovanje med državama kakovostno in usmerjeno v skupne interese. Obrambni minister mag. Matej Tonin je povedal, da sta velik del razprave namenila posodobitvi in kadrovskega poplnevanju v obeh vojskah. Madžarski obrambni minister je natančno predstavil njihov načrt posodobitve, ki se je začel že pred petimi leti. Njihovi izkušnje in spoznanja so zato tudi za Slovenijo zelo dobrodošli. Ob tem je dr. Tibor Benkő poudaril, da je pri procesih posodabljanja

vojske pomembno tudi pozitivno javno mnenje. Razvoj obrambnih sil pa po mnenju obeh vključuje tudi razvoj obrambne industrije obeh držav. Ministra sta se ob pregledu sodelovanja med slovensko in madžarsko vojsko strinjala, da je to odlično. Podčastniki madžarske vojske se že več let redno udeležujejo zimskega tabora držav članic Nata in Partnerstva za mir na Pokljuki. Odlično je tudi sodelovanje pri šolanju in usposabljanju kontrolorjev združenih ognjev. Madžarski pripadniki so letos sodelovali na vaji Jadranski udar in mednarodni vaji zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti. Pripadniki obeh vojsk skupaj delujejo tudi v operaciji Kforja na Kosovu, kjer je Madžarska 15. oktobra letos prvič prevzela poveljevanje. Slovenska vojska v operaciji trenutno sodeluje z 215 pripadniki. Ta prispevek ostaja za Slovenijo pomembna prednostna naloga pri sodelovanju v mednarodnih operacijah in na misijah. Minister Tonin je izpostavil, da ceni tudi madžarski prispevek k varovanju slovenskega zračnega prostora v okviru Natove mirnodobne misije, kar je kazalnik dobrega dvostranskega sodelovanja, zaupanja in zavezniške solidarnosti med državama.

STABILEN ZAHODNI BALKAN PREDNOSTNA NALOGA OBEH DRŽAV

Ministra sta se pogovarjala tudi o razmerah na Zahodnem Balkanu in se strinjala, da je treba usmeriti prizadevanja za ohranjanje stabilnosti ter miru v regiji. Razmere na tem območju so namreč zelo zahtevne, zato si je treba tudi v prihodnosti nenehno prizadevati za podporo tamkajšnjim državam za njihovo evro-atlantsko perspektivo, pri čemer lahko pomagata tako Slovenija kot Madžarska. Minister Tonin je še napovedal, da bo Slovenija prispevala častnika v Večnacionalno divizijsko poveljstvo, ki ima sedež na Madžarskem in katerega namen je krepitev regionalnega sodelovanja, vloge, prisotnosti ter ambicije regije v okviru Natove okrepljene odvrčalne in obrambne drže. Glede odnosov med Natom in Evropsko unijo pa sta si obrambna ministra enotna, da krepitev evropske obrambe ne pomeni konkurence Natu, temveč ga utrjuje.

OD PILOTA JADRALNEGA LETALA DO TRANSPORTNEGA LETALA C-17

BESEDILO IN FOTO Borut Podgoršek

Stotnik Matej Ceglar je pred tremi leti postal pilot enega izmed največjih strateških transportnih letal na svetu, Boeinga C-17 Globemaster III. S tem letalom lahko leti, ker je Slovenija ena izmed 12 članic Programa strateških zračnih zmogljivosti (angl. Strategic Airlift Capability – SAC), ki ima v svoji floti tri letala C-17. Letalska pot stotnika Ceglarja se je začela z letenjem na jadralnih in motornih letalih ter z jadralnim padalom. Leta 2009 je kot študent Fakultete za strojništvo opravil selekcijo za pilota v Slovenski vojski, po opravljenem študiju leta 2011 pa se je v njej tudi zaposlil. Ocenjuje, da je selektivno letenje boljše opraviti brez predhodnih izkušenj, saj se vsi zavedamo, da je lažje nekoga nekaj naučiti iz nič kot pa preučiti starih navad. V Slovenski vojski je letel na letalih Zlin 242 in Zlin 143 ter Pilatus PC-9M, pri čemer je skupno naletel približno 800 ur, izmed teh 500 ur na pilatusu v 152. letalski eskadrilji. Leta 2018 se je prijavil na razpis za prosto delovno mesto pilota v letalski bazi v Papi na Madžarskem in bil izbran.

KAKO JE ORGANIZIRANO DELO V PAPI?

Delam v ekipi, ki jo sestavljajo pripadniki 12 različnih narodnosti. Veliko je pozitivnih stvari. Treba se je učiti o razlikah v kulturi, biti prilagodljiv ter sprejeti, da se vsako nalogo lahko opravi na več načinov. V Papi sem začel delati novembra 2018 po opravljenem štirimesečnem osnovnem usposabljanju za pilota C-17 v Altusu v Oklahomi. Delo je razdeljeno na obdobje letenja, usposabljanje na simulatorju in delo v pisarni. V Programu strateških zračnih zmogljivosti delata še dva pripadnika Slovenske vojske, in sicer štabna vodnika Boris Bole in Alen Vučko, ki opravljata naloge v administrativnem delu, saj skrbita za nemoten potek misij. Naše misije po navadi trajajo od tri do sedem dni. Seveda smo vmes tudi prosti, kar izkoristimo za različne dejavnosti. Naši predpisi nam zagotovijo »prosti čas«, kadar potujemo čez več kot pet časovnih pasov. Ta čas je namenjen uravnavanju biološke ure. Pred kratkim sem se vrnil iz Belizeja, kjer smo prosti dan izkoristili za obisk majevske jame v džungli. Na Zelenortskih otokih sem svoj prosti dan izkoristil za podvodni ribolov, na Finskem pa sem

Pogovor s pilotom SV na letalu C-17

MATEJEM CEGLARJEM

“
Moj
najdaljši
let je
trajal
približno
11 ur.

se odločil za tek na smučeh. Čeprav se to sliši zelo lepo, so ti dogodki redki. Po navadi prosti čas izkoristimo za počitek, saj smo po letenju preutrujeni za ogled turističnih zanimivosti. Tako sem zaradi utrujenosti na neki misiji izpustil izlet v Petro v Jordaniji, saj smo naslednji dan leteli čez dve lokaciji v Iraku. Na taki nalogi je namreč treba biti spočit.

❓ KAM VSE LETITE?

Nekako nas pripravijo na to, da bomo leteli kjer koli in kadar koli na našem planetu, kar se pozneje tudi uresniči. Težko je govoriti o nenavadnih krajih, ker vsi ti kraji prej ali slej postanejo navadni. Pozornost pritegnejo kraji, ki so nelogično poznani z našo kulturo, kot je na primer Timbuktu v Maliju. Zanimivo je, kako pogosto je Timbuktu omenjen v otroških knjigah. Timbuktu leži na območju Sahela, kar za njih pomeni obala Sahare, in je majhna naselbina, zgodovinsko poznana zaradi trgovskih poti in zlata. Veliko ljudi, med njimi tudi jaz, ugotovi, da Timbuktu ni samo mistično mesto iz literature, temveč resnično mesto na vhodu razprostrirajoče se Sahare.

❓ LAHKO IZBIRATE NALOGE, KI JIH DOBITE?

Teoretično ne, praktično pa da. V vsaki organizaciji so posamezniki, ki manipulirajo s sistemom. Dve izmed mojih načel poveljevanja sta, da nikoli ne izbiram ekipe in da si ustvarim svoje mnenje o posameznikih. Ne zanima me, kdo se pojavi zjutraj na izvedbi naloge, dokler je kvalificiran zanj. Moja naloga je ustvariti razmere, v katerih jim lahko uspe in so sprejeti.

❓ KOT POVELJNIK LETALA IMATE VELIKO NALOG. KATERE SO NAJPOMEMBNEJŠE?

V grobem je moja naloga ta, da pripeljem nazaj toliko ljudi, kolikor jih odpeljem na nalogo. Varnost ni samo fizična, temveč se v prvi vrsti izraža v delovnem okolju organizacije. Odgovoren sem, da to prenesem na ekipo, ki mi je dodeljena za izvedbo naloge. Po navadi so v posadki, ki jo vodim, štirje piloti, dva skrbnika tovora, ki skrbita za pravilno postavitev tovora, in dva mehanika. Glede na raznovrstnost nalog, ki jih lahko opravljamo z letalom C-17, se po potrebi dodajo tudi strokovnjaki s posameznih področij. Za fizično varnost imamo v eskadrilji oddelek, katerega pripadniki so zelo močni fantje, ki so dobro oboroženi in posebej izšolani za varovanje posadke ter letala. Ti gredo z nami, kadar letimo na rizična območja. Izpostavil bi letenje za tankerjem, saj smo z njim povezani z drogom za prečrpavanje goriva in imamo le približno tri metre manevrskega prostora, letenje na višini 90 metrov z letalom, ki ima razpon kril 50 metrov, ter pristajanje na kratkih stezah, na katerih je območje za dotik dolgo 150 metrov, to letalo pa ga z običajno pristajalno hitrostjo preleti v le dveh sekundah.

❓ KAKO POMEMBNA JE PSIHOLOŠKA PRIPRAVA NA LETENJE?

Po navadi je ameriškim usposabljanjem skupno to, da te najprej postavijo v situacijo, v kateri ti v glavi ustvarijo tako imenovano meglo, da ne vidiš pet centimetrov pred seboj. Tako se naučiš delovati v kakršnem

koli okolju. Menim, da je to zelo pomembno, saj v resničnem bojevanju ni nič jasnega in dorečenega. Pomembno pa je, da se v takem okolju počutiš udobno. Na primer, na hčerini rojstni dan sem bil doma, rezal sem torto in bil v pripravljenosti za aktiviranje na nalogo v Afganistanu, ko so se v javnosti pojavili prvi posnetki dogajanja s tamkajšnje evakuacije. Takrat si ne predstavljaš ne kdaj, ne kako, ne s kom, ne kako je sploh mogoče, da boš v takih pogojih lahko letel na tisto letališče, vseeno pa veš, da bo naloga nekako opravljena in da bodo sprejete prave odločitve ter da se bomo vsi varno vrnili domov. Z negotovostjo se naučiš živeti in jo sprejemaš.

❓ KOLIKO JE TRAJAL VAŠ NAJDALJŠI NEPREKINJENI LET IN KAM?

Moj najdaljši let je trajal približno 11 ur. To je bil let na Tajsko, kjer smo se ustavili na poti v Južno Korejo. Ena izmed držav članic Programa strateških zračnih zmogljivosti se je odločila uporabiti letalo C-17 za dobavo zaščitne opreme po izbruhu epidemije covid-19. Na tej nalogi sem opravil tudi svoj najdaljši delovni dan, ki je trajal 43 ur.

❓ KAKO JE POSKRBLJENO ZA POČITEK IN PREHRANO?

Počitek se enakopravno razdeli med vse člane posadke. Počivamo med letenjem na potovalni višini. Največ počitka v delovnem dnevu poskušam zagotoviti posadki, ki jo potrebujem ob koncu dneva. Na letalu imamo dve postelji, vseeno pa največkrat spim v viseči mreži. Imamo grelnik vode, pečico in hladilnik. Ne bi verjeli, kaj vse se da pripraviti med dolgimi leti. Dolgčas je krasen pogoj za inovativnost. Če je ekipa prava, si lahko naredimo pravo kulinarično doživetje. Edina težava, ki je še nisem razvozal, je priprava dobre kave. V letalo ne smemo priključiti nobene zunanje električne naprave in tako nam ostane malo možnosti za raznovrstno pripravo kave. Za zdaj uporabljam francosko kafetiero, če ima kdo boljši predlog, pa bom vesel vsakega nasveta.

❓ KAKŠNA JE POKLICNA POT PILOTA NA LETALU C-17?

Naš program napredovanja pilotov je sestavljen iz sedmih stopenj. Začne se s sopilotom začetnikom, konča pa z evalvatorjem. Stopnje si neprekinjeno sledijo druga drugi, od pilota pa je odvisno, kako hitro napreduje in katero raven doseže. Postati poveljnik letala C-17 pomeni uspešen konec pete izmed sedmih stopenj. Zanimivost na letalu C-17 je, da imamo dve veji pilotov. Vsi piloti smo izšolani za letenje na območje delovanja, kjer pristajamo na izredno kratkih priložnostno narejenih vzletno-pristajalnih stezah (angl. air-land). Postopki pristajanja se razlikujejo od običajnega prileta in so veliko bolj podobni pristajanju na letalonosilko. Pozneje pa te lahko glede na potrebe napotijo na šolanje za dostavo tovora ali osebja v zraku z uporabo padal (angl. air-drop). Letalo C-17 lahko dostavlja tovor na štiri načine. Vsak izmed teh postopkov ima svoje prednosti in slabosti, razlikujejo pa se v natančnosti, količini dostave in vrsti tovora, ki se lahko odmetava. Po prvi veji sem poveljnik letala in imam možnost, da se izšolam še za inštruktorja, če bo to treba. V drugi veji pa sem sopilot, po tem je mogoče še šolanje za poveljnika letala.

❓ KATERI SO POKLICNI VRHUNCI, KI JIH LAHKO DOSEŽE PILOT NA TEM TIPU LETALA?

Vsak ima svojo predstavo o tem, kaj vidi kot vrhunec letenja z letalom C-17, zato ni enotnega odgovora. Po strokovni plati je to verjetno šolanje za poveljnika letala za dostavo tovora ali osebja v zraku z uporabo padal. Šolanje je sestavljeno iz treh vej, ki potekajo vzporedno. V prvi veji si poveljnik oddelka za načrtovanje in izvedbo nalog, v drugi poveljnik formacije treh letal C-17, v tretji pa poveljnik posameznega letala v formaciji, ki dostavi tovor z uporabo padal na območje delovanja v taktični situaciji.

Zanimivo je, da se kljub dovolj mestom za to usposabljanje odločijo le redki. Tečaj namreč od pilotov zahteva prevelik davek trpljenja za premalo koristi, da bi bil splošno zanimiv. Moji poklicni vrhunci so enaki kot vrhunci katerega koli drugega pilota. Eden izmed njih je, da preleti domači kraj na nizki višini.

❓ KAKO JE PRISTATI V DOMAČI LETALSKI BAZI, V KATERI STE ZAČELI SVOJO VOJAŠKO POKLICNO LETALSKO POT?

Zelo lepo, resnično sem vesel in hvalen vsakemu, ki si je vzel čas in je prišel pogledat letalo. Hvala še enkrat cerkljanski bazi, odlični ste.

❓ KAJ PREDLAGATE PILOTOM, KI SI ŽELIJO PO VAŠIH STOPINJAH NEKOČ LETETI S TRANSPORTNIM LETALOM C-17?

Če bi me leta 2009, ko sem opravil selekcijo za vojaškega pilota v Slovenski vojski, kdo vprašal, kje se vidim čez deset let, in bi mu odgovoril, da bom pilot letala C-17, bi se mi verjetno vsi smejala. Ne se bati sanjati veliko. Vedno morate resnično verjeti v to, kar delate, in na koncu ostati zvesti sebi. Integriteta je ključ do uspeha, čeprav to pomeni, da imate izmed desetih bitk devet porazov. V letalstvu ne potrebujemo nobenih posebnosti. Potrebujemo le ljudi s pravim odnosom do dela, vse drugo se da priučiti.

❓ KAKO DOLG JE VAŠ MANDAT?

Mandat je urejen po standardni mirnodobni strukturi Slovenske vojske v tujini in traja štiri leta. Odločil sem se za podaljšanje, ker smo z družino zadovoljni z življenjem v Papi. Hkrati mi daljši mandat lahko omogoči napotitev na šolanje na višji ravni, torej šolanje za inštruktorja in za dostavo tovora ali osebja v zraku z uporabo padal. To so tečaji, ki se jih ne da dobiti ali kupiti, temveč si jih je treba med opravljanjem svojega dela zaslužiti. Vključujejo znanje, ki ga v našem letalstvu še ne poznamo. Tako lahko ob vrnitvi zelo povečam dodano vrednost svoje domače enote.

❓ KJE SE VIDITE PO VRNITVI V 15. POLK VOJAŠKEGA LETALSTVA?

Tam, kjer me bodo videli poveljniki. Mislim, da lahko s svojimi izkušnjami podprem vsako namero katerega koli poveljnika.

ENERGETSKA UČINKOVITOST V OBRAMBNEM SEKTORJU

BESEDILO Katja Krušec/DOP
in polkovnik Robert Šipeč/DLO
SHEMI TECES in Robotina

Pametna energetsko učinkovita
baza v okviru študije PamPIK

V okviru predsedovanja Republike Slovenije Svetu Evropske unije je ena izmed prednostnih nalog obrambnega resorja energetska učinkovitost njegovega sistema. To je povezano s širšimi cilji unije, ki so bili sprejeti v okviru evropskega zelenega dogovora, v katerem so predstavljene ambicije, da Evropa postane prva podnebno nevtralna celina do leta 2050. Z evropskimi podnebnimi pravili, ki so bila potrjena junija 2021, se je zakonsko določil cilj, ki Evropsko unijo zavezuje k vsaj 55-odstotnemu neto zmanjšanju emisij do leta 2030.

ZELENA OBRAMBA

Zadnja leta je veliko držav začelo ureničevati zeleno politiko, tudi v okviru

obrambe in varnosti. Zelena obramba naslavlja številne splošne in specifične probleme ter rešitve, ki so povezani s tistimi na globalni in nacionalni ravni. Za energetsko učinkovit obrambni sistem je pomembno razogljičenje, pri čemer se trenutna učinkovitost zmogljivosti obrambnega sistema ohrani ali celo poveča. Na tem področju se Republika Slovenija aktivno pridružuje prizadevanjem Evropske unije k povečanju učinkovitosti ter vzdržnosti obrambnega resorja, uvažanju trajnostne energetske oskrbe in zagotovitvi odpornega ter vzdržnega operativnega delovanja v prihodnosti. Pri tem stremimo k projektom trajnostne mobilnosti in iskanju alternativnih goriv za obrambni in varnostni sektor. Za obrambni resor je pomembno tudi uresničevanje akcijskega načrta Evropske unije o podnebnih spremembah v obrambi, ki je nastal novembra 2020. Dokument se osredotoča na tri področja, in sicer operacije skupne varnostne in obrambne politike, razvoj zmogljivosti in partnerstva, ter tako prispeva k ciljem evropskega zelenega dogovora, da se zmanjšajo emisije, zaščititi biotska raznovrstnost in izboljša energetska učinkovitost, saj je cilj raziskati pomembnost podnebnih vplivov tudi na misije in operacije. Dokument predvideva uresničitev ciljev v časovnem okviru kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ukrepov. Slovenija svoje ambicije pri podnebnih spremembah izraža tudi s sopodpisom neuradnega dokumenta skupaj z Nizozemsko, Avstrijo in

Luksemburgom ter skupne deklaracije o vlogi oboroženih sil pri podnebni varnosti in energetski tranziciji, ki bo predstavljen na Pariškem mirovnem forumu. Najpomembnejša pri omejevanju posledic podnebnih sprememb je seveda konferenca pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki je letos potekala v Glasgowu. Skladno s prednostno nalogo izboljšanja energetske učinkovitosti obrambnega sistema ter podnebnih ambicij Evropske unije si Republika Slovenija skupaj z državami članicami prizadeva za kolektivno doseganje načrtovanih ciljev, pri čemer je treba upoštevati nacionalne okoliščine ter vidik pravičnosti in solidarnosti. Aktivnosti Ministrstva za obrambo vključujejo energetske sanacije infrastrukturnih kapacitet, povečanje energetske učinkovitosti in neodvisnosti, projekte izboljšanja in trajnostne mobilnosti ter naložbe v nacionalne in mednarodne raziskovalno-razvojne projekte s tega področja. V podporo aktivnostim in za tesnejše sodelovanje znanosti in industrije je bilo julija 2020 ustanovljeno Slovensko partnerstvo za energijo in okolje na obrambnem področju. To si želi strateškega in celovitega pristopa naslavljanja energetskih in okoljskih izzivov na obrambnem področju pod vodstvom Ministrstva za obrambo in TECES. Strateško povezovanje obrambnih in civilnih udeležencev tako omogoča vključevanje slovenskih partnerjev v mednarodne obrambne programe.

VODIK KOT ALTERNATIVNI VIR ENERGIJE

Vodik je trenutno zelo zanimiv v Evropi in po svetu. S prizadevanjem za zmanjševanje odvisnosti od fosilnih goriv in z uvajanjem obnovljivih virov v obrambni sektor so se odprle nove možnosti pri spodbujanju vodikove tehnologije. Vodik zaradi njegove narave izvora raziskujemo in uporabljamo kot alternativno gorivo, saj se zdi kot smotrna rešitev za ozelenitev obrambe in se lahko uporablja v številnih obrambnih dejavnostih. Ministrstvo za obrambo je že zgodaj prepoznalo vodik kot potencialno alternativno rešitev. Raziskave in razvoj na področju vodikove tehnologije predstavljajo pomemben del naložb ministrstva. Ponosni smo, da je Slovenska vojska zaradi svojega delovanja med redkimi obrambnimi silami, ki so vodikovo tehnologijo uvedle v operativno uporabo že leta 2010. Po trenutnih izkušnjah pripadnikov Slovenske vojske vodikova tehnologija predstavlja prihodnost kot alternativni in obnovljivi vir energije. Naše aktivnosti in izkušnje pri uporabi vodika so oblikovale zamisel o vzpostavitvi obrambno-varnostne infrastrukture v Evropski uniji. Tako je nastala idejna zasnova projekta vzpostavitve mreže energetske samozadostnih vozlišča za potrebe obrambe (Defence RESilience Hub Network in Europe – RESHUB), pri čemer je Slovenija vodilna.

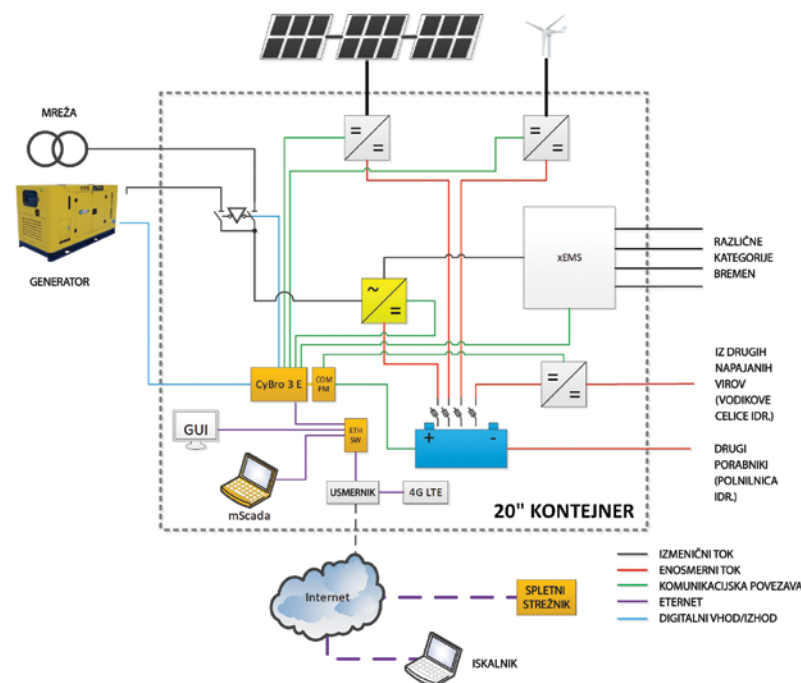
PROJEKT RESHUB

Namen idejne zasnove RESHUB je sodelovanje držav članic pri skupni vzpostavitvi obrambno-varnostne infrastrukture, pri čemer gre za vzpostavitev mreže energetske samozadostnih vozlišč v Sloveniji in Evropski uniji. Projekt je vseevropski in zagotavlja otočne zmogljivosti v podporo obrambnim zmogljivostim ter bo omogočil transport obrambno-varnostnih enot ob uporabi alternativnih pogonskih sredstev, s čimer prispeva k skupnim prizadevanjem znižanja emisij toplogrednih plinov. Končni cilj je vzpostavitev zmogljivosti dolgoročne samooskrbe obrambnih infrastrukturnih kapacitet, ki oskrbujejo nastanitvene, obrambne in druge objekte ter zagotavljajo energijo za potrebe mobilnosti opreme, ki temelji

Projekt zelene oskrbe strelišča Bač, na katerem bodo za energetske samooskrbo uporabljeni obstoječi in obnovljivi viri

na električnih pogonih. Hkrati bo omogočil zniževanje energetske odvisnosti od zunanjih virov, vozlišča pa bodo zagotavljala večdnevno samozadostnost. Na podlagi projekta bo mogoče povezovanje obrambnega in varnostnega sektorja, saj bo ta omogočil energetske neodvisne logistične vozlišča v podporo zelenim transportnim premikom. Projekt je nastal v okviru Posvetovalnega foruma za vzdržno energijo v obrambnem in varnostnem sektorju, ki ga organizira Evropska obrambna agencija ter podpirajo ministrstvi za okolje in infrastrukturo ter energetske akterji v Sloveniji.

PROJEKTI MINISTRSTVA ZA OBRAMBO
Slovenija sodeluje pri številnih projektih, s katerimi se razvija energetska učinkovitost. Eden izmed teh je PamPIK, ki je nastal na podlagi študije o pametnih premestljivih infrastrukturnih kapacitetah oziroma pametnih energetske učinkovitih kampih, katerih namen je razvoj pametnih baz za Slovensko vojsko in Upravo RS za zaščito in reševanje. Izvajalec študije je inovacijski grozd TECES. Ta združuje vodilna slovenska podjetja, ki se ukvarjajo z energetiko in energetske učinkovitimi rešitvami, raziskovalno-izobraževalne ustanove in druge akterje z inovacijskega področja. Študija bo nakazala strategijo razvoja pametnih baz. Alenos je projekt zelene oskrbe strelišča Bač, pri čemer bosta uporabljeni sončna in vetrna energija. To bo prvi projekt, izveden v okviru študije PamPIK. Slovenija je pristopila tudi k projektu stalnega strukturnega sodelovanja Energy Operational Function, katerega namen je razvoj in vključitev operativne funkcionalnosti na energetske področju ter posledično vzpostavitev energetske učinkovite premestljive baze, da se zniža energetska poraba, in razvoj baterij vojaških platform ter virtualnega orodja za načrtovanje energetske oskrbe.

PROJEKTI EVROPSKE OBRAMBNE AGENCIJE

Pod vodstvom Evropske obrambne agencije trenutno potekajo trije projekti, ki se ukvarjajo z energetske učinkovitostjo. V okviru projekta IA-PUNIT razvijajo reformer vojaškega težkega dizelskega goriva za proizvodnjo vodika za napajanje vodikovih gorivnih celic in razvoj pomožnega agregata. HybriDT je študija uvažanja hibridnih pogonskih sklopov za težka vojaška vozila, katere cilj je opredelitev zahtev za taktično in operativno mobilnost za klasifikacije vozil, iz klasifikacije pa bo mogoče pridobiti tehnološke zahteve. Namen študije je pripraviti priporočila za nadaljnji projekt. Potem bodo razvili zasnovo predstavitvenega projekta v polnem obsegu. ELUVAT je pobuda Slovenije glede razvoja električnih terenskih vozil splošnega namena, ki temelji na uporabi vodikovih tehnologij in električnih motorjev.

POSVETOVALNI FORUM ZA TRAJNOSTNO ENERGIJO

Ministrstvo za obrambo aktivno deluje tudi v delokrogu Posvetovalnega foruma za trajnostno energijo v obrambnem in varnostnem sektorju (Consultation Forum for Sustainable Energy in Defence and Security Sector – CF SEDSS) pod vodstvom Evropske obrambne agencije. Ta je v soorganizaciji z Ministrstvom za obrambo med predsedovanjem Republike Slovenije Svetu Evropske unije konec novembra organizirala tretjo konferenco posvetovalnega foruma. Namen tretje konference je bil analizirati delo, opravljeno med drugo konferenco, ki je potekala 16. in 17. junija 2021, in preučiti trenutno stanje ter napredek glede delovnega načrta posvetovalnega foruma. Ob tem so želeli udeležencem zagotoviti najnovejšo informacijo o izvajanju evropskega zelenega dogovora, zlasti o svežnj. Pripravljeni na 55, zagotoviti informacije o dogodkih v povezavi s sredstvi za energetiko v obrambi, tehnologijami vodikove energije in najboljšimi praksami slovenske nacionalne obrambne energetike. Med zasedanji delovnih skupin so z udeleženci delili svoje strokovno znanje in vpoglede v delovni načrt ter podprli razvoj najpomembnejših rezultatov, kot so projektne ideje, študije, vprašalniki itn.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 353
NOVEMBER 2021

6081.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:

Leon BUH, 1966
Adrijana CURK, 1961
Matjaž GROBLER, 1954
Bojan SMUK, 1955
Franci ŠKERLJ, 1968

Številka: 094-8/2021-25
Datum: 8. 8. 2021

Uroš LAMPRET DRŽAVNI SEKRETAR

6082.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:

Valter BOSOTINA, 1962
Jože GORENC, 1965
Benjamin GRBEC, 1966
Mirjana NOVAK, 1963
Marjan PODRŽAJ, 1959
Irena STUDEN, 1956
Rajko ŠALAMON, 1957
Aleš ŠKRLJ, 1963
Lilijana VIDAK, 1960

Številka: 094-8/2021-26
Datum: 18. 8. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6083.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:

Igor ISKRAČ, 1965
Ivica KOLARIČ, 1958
Metka POTOČNIK, 1973

Številka: 094-8/2021-28
Datum: 21. 9. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6084.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE I. STOPNJE

prejme:

generalmajor FRANCO FEDERICI,
1965, Italija

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejmejo:

polkovnik ANDREA BERTAZZO,
1975, Italija
podpolkovnik MARKUS
DOCK-SCHNEDLITZ, 1984, Avstrija
majorka ALINA ELENA DUMINICA,
1981, Romunija
podpolkovnik MARIO LUONGO,
1974, Italija
major MATHIAS STOCKINGER,
1986, Avstrija
polkovnik TIBOR SZABO, 1960,
Madžarska

III. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IV. STOPNJE

prejmeta:

višji štabni praporščak DANILO
FRANCESCHINI, 1973, Italija
ALPHA COY/AUT CON KFOR 44,
Avstrija

Številka: 094-8/2021-29
Datum: 21. 9. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6085.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:

Branko ČESNIK, 1963
Bogdan KRNEL, 1960
Andrej LIPOVEC, 1964
Bojan PERGAR, 1962

Branko REK, 1964
Marko TOPORIŠ, 1961
Branko ZUPAN, 1963

Številka: 094-8/2021-30
Datum: 21. 9. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6086.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo, 95/15
in 139/20) ter prvega odstavka 80.
člena Pravilnika o priznanjih Ministr-
stva za obrambo (Uradni list RS, št.
41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15,
72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE
prejme:
poročnik FLORIN BUNEA,
1990, Romunija

Številka: 094-8/2021-31
Datum: 29. 9. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6087.
Na podlagi 54. člena Zakona o obram-
bi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno
prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20)
ter prvega odstavka 80. člena Pravilni-
ka o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE I. STOPNJE
prejme:
brigadir HRVOJE STIPANČEVIĆ,
1962, Hrvaška

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE

prejmeta:
stotnik ALESSANDRO MARIA
BARBAROTTO, 1991, Italija
stotnica DEBORAH SENATORE,
1991, Italija

Številka: 094-8/2021-32
Datum: 8. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6088.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o
priznanjih načelnika GŠSV št. 094-
5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MSSVT
prejmejo:
Ivan ERMENC, 1968
Marko GERŠAK, 1971
Miha JELENC, 1980
Aleš KOCBEK, 1973
Boštjan KOZINA, 1966
Mojca LAH, 1979
Nadja LAMPE, 1978
Rajko LIKAR, 1965
Ludvik OŽVALD, 1967
Aljoša ROMIH, 1971
Simon SAJOVIC, 1975
Gorazd ŠKORJANC, 1965
Roman URBANČ, 1967

Številka: 094-2/2021-66
Datum: 15. 7. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6089.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za
obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,

4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18
in 32/21) in Ukaza o priznanjih na-
čelnika GŠSV št. 094- 5/2013-260 z
dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

BRONASTO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV
prejme:
Darko SUŠNIK, 1968

S tem ukazom preklicujem navedbo
v IV. točki/medalja načelnika Gene-
ralštaba (Ukaz o podelitvi priznanj
Generalštaba SV, GŠSV, št. 094-
5/2021-191 z dne 6. 5. 2021) in tako
odpravljam administrativno napako
v postopku pri predlogu za podelitev
priznanj maja 2021 za Darka Sušni-
ka, ki je bil v navedenem ukazu po-
motoma predlagan in potrjen za pri-
znanje medalja načelnika GŠSV.
Omenjeni je priznanje načelnika
GŠSV že prejel z aktom št. 960-00-
1/2004-512 z dne 29. 4. 2004.

Številka: 094-5/2021-204
Datum: 30. 8. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6090.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza CZU
št. 094-5/2013-163 z dne 5. 11. 2013
z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE SV

ZLATO MEDALJO CZU
prejme:
Iztok STAVANJA, 1972

Številka: 094-2/2021-41
Datum: 19. 5. 2021

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK

6091.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza o priznanjih Gardne enote
Slovenske vojske št. 094-4/2018-21
z dne 14. 6. 2018 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GARDNE ENOTE

I. BRONASTO MEDALJO
GARDE SV
prejmeta:
Sergej KOTNIK, 1985
Erik PEKOL, 1983

II. GARDNO LISTINO
prejmejo:
Branko BABIČ, 1968
Miro BARAČ, 1973
Denis MAJČEN, 1990
Vito MUHIČ, 1970
Dušan PAVLI, 1974
David RUDOLF, 1990

Številka: 094-2/2021-42
Datum: 19. 5. 2021

Podpolkovnik
Marko HLASTEC
POVELJNIK

6092.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza 151. HEESK št. 094-5/2013-
169 z dne 9. 11. 2013 z dopolnilom
izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ 151.
HELIKOPTERSKE ESKADRILJE SV

I. SREBRNO MEDALJO
151. HEESK
prejmeta:
Boštjan HANŽIČ, 1982
Urban ULČAR, 1989

II. ZLATO PLAKETO 151. HEESK
prejme:
Branko REK, 1964

Številka: 094-2/2021-43
Datum: 19. 5. 2021

Major
Matej HAJDINJAK
POVELJNIK

6093.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza 10. PEHP št. 094-3/2014-203 z
dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
10. PEHOTNEGA POLKA SV

POHVALO POVELJNIKA 10. PEHP
prejme:
Jernej BUBNIČ, 1989

Številka: 094-2/2021-45
Datum: 21. 5. 2021

Podpolkovnik
Bojan LANGERHOLC
POVELJNIK

6094.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza 10. PEHP št. 094-3/2014-203 z
dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
10. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO
10. PEHP
prejme:
Jernej MODIC, 1984

II. BRONASTO MEDALJO
10. PEHP
prejmejo:
Mateja ANDREJKA FIDERŠEK, 1988
Siniša BAUER, 1989
Janez JERALIČ, 1982
Gregor PIRMAN PRHNE, 1989
Aljoša ROŽIČ, 1989
Leon VRTOVEC, 1985

III. POHVALO POVELJNIKA
10. PEHP
prejmejo:
Haris ADROVIĆ, 1983
Tadej BRIŠKI, 1987
Gašper CERJANEC, 1994
Gašper GERBEC, 1996
Bruno HAUER, 1984
Lovro JERBIČ, 1989
Miran KAJIČ, 1988
Matjaž KNEZ, 1980
Sandra KOPRIVC, 1980
Ana KOŠIR, 1990
Admir LALIČ, 1988
Andraž LESICA, 1982
Klaudijo LOKAR, 1993
Jan MIKULIČ, 1988
Tomaž PAJNTAR, 1981
Christian PREGL, 1991
Blaž RAKAR, 1984
Aljoša ŠOBA, 1980
Jan VOLK, 1994
David ŽNIDARŠIČ, 1981

Številka: 094-2/2021-44
Datum: 21. 5. 2021

Podpolkovnik
Bojan LANGERHOLC
POVELJNIK

6095.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza 107. LEBA št. 094-5/2013-165
z dne 7. 11. 2013 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
107. LETALSKE BAZE SV

I. SREBRNO MEDALJO 107. LEBA
prejme:
Robert JANKOVIČ, 1969

**II. BRONASTO MEDALJO
107. LEB**A
prejmejo:
Igor KEŽMAN, 1977
Matjaž MAVSAR, 1963
Jože OREŠNIK, 1972
Terezija PRIŠEL, 1965
Robert ŠOŠKO, 1966
Janez ZAGORC, 1972

**III. POHVALO POVELJNIKA
107. LEB**A
prejmejo:
Mojca CAJNER, 1978
Igor ČOVRA, 1987
Leo ERBA, 1981
Robert JUDNIČ, 1972
Tonček KATIČ, 1983
Branko KINK, 1979
Nina KOTAR, 1981
Tanja SAJE ČELOFIGA, 1980
Luka ŠTRUS, 1988

**Številka: 094-2/2021-46
Datum: 24. 5. 2021**

**Podpolkovnik
Janez KRAŠEVEC
POVELJNIK BAZE**

6096.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza RB 1. BR št. 094-3/2014-170 z
dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

I. ZLATO MEDALJO RB 1. BR
prejme:
Matjaž OSTREŽ, 1972

**II. BRONASTO MEDALJO
RB 1. BR**
prejmejo:
Robi CIMPRIČ, 1975
David JERINA, 1979
Andrej OLOVEC, 1973
Elvis PAVŠIČ, 1980
Luka POTOČNIK, 1983

**III. POHVALO POVELJNIKA
RB 1. BR**
prejmejo:
David BOGOVIČ, 1986
Damjan BREGANT, 1975
Simon BUKOVEC, 1991
Boštjan GERM, 1988
Ciril JANEŽ, 1985
Robert PUST, 1970
Borut ROŽIČ, 1986
Matjaž SLUGA, 1971
Alojz SMRKOLJ, 1979
Blaž SOVIČ, 1988
Matjaž SRNEL, 1977
Jaka STOJANOVIČ, 1979
Mihael TAVČAR, 1977
Simon VOGLAR, 1990

**IV. ZAHVALO POVELJNIKA
RB 1. BR**
prejme:
Robert ROTAR, 1974

**Številka: 094-2/2021-49
Datum: 2. 6. 2021**

**Major
Bojan LESKOVAR
POVELJNIK**

6097.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in
32/21) in Ukaza o priznanjih ORK
št. 094-4/2019-9 z dne 9. 4. 2019
izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE

**I. SREBRNO MEDALJO
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE**

prejmeta:
Primož KRAVCAR, 1976
Boštjan TEMENT, 1979

**II. BRONASTO MEDALJO
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE**
prejmejo:
Igor BERLAK, 1974
Maša BERTOK DUH, 1967
Edvard BIZJAK, 1973
Boštjan BONE, 1975
Aleš STOPINŠEK, 1969
Sebastijan SUŠNIK, 1971
Ana ŠALAMON, 1969
Gregor VIDMAR, 1975
Aleksander VINŠEK, 1974
Dejan ŽNIDERŠIČ, 1978

**III. BRONASTO PLAKETO
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE**
prejmeta:
Branko PODBREŽNIK, 1963
GARDNA ENOTA SV

**IV. POHVALO ORKESTRA
SLOVENSKE VOJSKE**
prejme:
Janez BENKO, 1978

**Številka: 094-2/2021-50
Datum: 4. 6. 2021**

**Podpolkovnik
Janez KLJUN
POVELJNIK**

6098.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva
za obrambo (Uradni list RS, št.
41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15
in 72/18) in Ukaza EKIS št. 094-
3/2014-83 z dne 10. 4. 2014 z do-
polnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ENOTE
ZA KOMUNIKACIJSKE IN
INFORMACIJSKE SISTEME

I. SREBRNO MEDALJO EKIS
prejmeta:
Miran BODLAJ, 1969
Sašo ČEPIN, 1980

II. BRONASTO MEDALJO EKIS
prejmeta:
Franci BRADEŠKO, 1965
Damijan KELENC, 1971

III. POHVALO POVELJNIKA EKIS
prejmejo:
Matjaž DACAR, 1990
Bojana DIMEC, 1981
Matija JANEŽIČ, 1988
Jernej MIHELIČ, 1984
Boštjan PERMOSER, 1982
Rok STRLE, 1987
Miša ŠUMAH, 1977
Marko ZUPANC, 1969

**Številka: 094-2/2021-56
Datum: 16. 6. 2021**

**Podpolkovnik
Anton PAKAR
POVELJNIK EKIS**

6099.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uka-
za 20. PEHP št. 094-3/2013-166 z dne
2. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
20. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO 20. PEHP
prejme:
Ivan POGOREVC, 1972

**II. BRONASTO MEDALJO
20. PEHP**
prejmejo:
Nino ČURMAN, 1996
Simon KUKOVEC, 1976
Simon POLC, 1971
Tomaž SKORNŠEK, 1980

**III. SREBRNO PLAKETO
20. PEHP**
prejme:
MESTNA OBČINA CELJE

**IV. BRONASTO PLAKETO
20. PEHP**

prejme:
UPRAVA ZA OBRAMBO CELJE

**V. POHVALO POVELJNIKA
20. PEHP**
prejmejo:
Darjan ČEH, 1988
Ervin FAJT, 1982
Gregor FIŠTRAVEC, 1991
David JAVERNIK, 1980
Renato KALAN, 1970
Robert KOLMAN, 1987
Srečko KRAJNC, 1965
Leon LAMPRET, 1980
Matic LOKOVŠEK, 1993
Nataša OSET, 1982
Klavdija RUS, 1987
Matjaž SLAPNIK, 1969

**VI. ZAHVALO POVELJNIKA
20. PEHP**
prejmejo:
Damijan KORPIČ, 1973
Rok KOVŠE, 1981
Zoran LESKOVŠEK, 1975
Luka MITROVIČ, 1979
Franc PEČOVNIK, 1968
Lilijana VIDAK, 1960

**Številka: 094-2/2021-51
Datum: 19. 6. 2021**

**Podpolkovnik
Gregor HAFNER
POVELJNIK POLKA**

6100.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva
za obrambo (Uradni list RS, št.
41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15
in 72/18) in Ukaza ESD št. 094-
5/2013-256 z dne 13. 1. 2014 z
dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ENOTE
ZA SPECIALNO DELOVANJE SV

I. ZLATO MEDALJO ESD
prejme:
Jože ČOP, 1963

II. SREBRNO MEDALJO ESD

prejme:
Marko POLONČIČ, 1974

III. BRONASTO MEDALJO ESD
prejmejo:
Jernej CAJHEN, 1983
Jože HOČEVAR, 1985
Dominik ŠENK, 1975
Slavko VLAH, 1963
Domen ZVER, 1980
Andrej ŽAKELJ, 1982

IV. BRONASTO PLAKETO ESD
prejmejo:
Jani Jan KAVŠEK, 1971
Davorin OSOJNIK, 1968
Zoran RAVBAR, 1965
Tatjana ZALETELJ, 1975
Uroš ŽIBERT, 1971

**Številka: 094-2/2021-47
Datum: 22. 6. 2021**

**Podpolkovnik
Miha RIJAVEC
POVELJNIK**

6101.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18)
in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188
z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom
izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ŠOLE
ZA PODČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Robert PUNTAR, 1976

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Franci KAVČIČ, 1978

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Žiga VIRANT, 1981

**Številka: 094-2/2021-58
Datum: 23. 6. 2021**

Podpolkovnik
Boštjan LESJAK
POVELJNIK ŠPČ

6102.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza PŠŠ št. 094-5/2013-181 z
dne 13. 11. 2013 z dopolnilom iz-
dajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJNIŠKO-ŠTABNE SOLE SV

I. ZLATO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Nejc HALADEJA, 1986

II. SREBRNO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Jani KRAJNC, 1988

III. BRONASTO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Marko BEADER, 1985

Številka: 094-2/2021-59
Datum: 23. 6. 2021

Polkovnik
Ivan TURNŠEK
POVELJNIK PŠŠ

6103.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza PŠŠ št. 094-5/2013-181 z
dne 13. 11. 2013 z dopolnilom iz-
dajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJNIŠKO-ŠTABNE SOLE SV

I. ZLATO PLAKETO PŠŠ
prejme:

Franc KLEMEN, 1981

II. SREBRNO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Gorazd STERGAR, 1978

III. BRONASTO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Boštjan PINTARIČ, 1978

Številka: 094-2/2021-60
Datum: 23. 6. 2021

Polkovnik
Ivan TURNŠEK
POVELJNIK PŠŠ

6104.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza
670. LOGP št. 094-5/2013-171 z dne
11. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
670. LOGISTIČNEGA POLKA SV

ZLATO MEDALJO 670. LOGP
prejme:
Franci MOGOLIČ, 1966

Številka: 094-2/2021-61
Datum: 30. 6. 2021

Major
Davorin VOLGEMUT
NAMESTNIK POVELJNIKA POLKA

6105.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Uka-
za LOGBR št. 094-5/2013-178 z dne
12. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
LOGISTIČNE BRIGADE SV

I. SREBRNO MEDALJO LOGBR
prejme:
Boštjan KOPŠE, 1983

II. BRONASTO MEDALJO LOGBR
prejmejo:
Vojko DOLENC, 1959
Mojca FIDERŠEK, 1975
Borut HAKLIN, 1980
Roman ISKRA, 1966
Anja KNAP RAKUŠA, 1988
Matjaž KOKORAVEC, 1971
Igor KOS, 1974
Klemen KRIŽNAR, 1977
Branko KUPČIČ, 1975
Jasmin MAHMUTOVIČ, 1976
Klemen POLŠAK, 1990
Damjan REMŠKAR, 1981
Saša SIMONIČ, 1980
Iztok STRGAR, 1972
Anica ŠKODA, 1967
Mojca VERHOVNIK, 1983
Janina ŽIBERNA, 1984

III. POHVALO POVELJNIKA
LOGBR

prejmejo:
Marjan BREZOVAR, 1969
Nataša BRILI, 1979
Marko BUH, 1967
Pjeter DUHANI, 1966
Igor GLAŽAR, 1968
Roman KOCI, 1973
Iris KRAČUN, 1986
Andrej KUMAR, 1987
Niko OTOREPEC, 1972
Tatjana PANGERC, 1975
Andrej SOJČ, 1989
Dejan ŠPEHAR, 1987
Ivan TOMŠE, 1964
Aleš TOPLAK, 1977
Matjaž TROHA, 1977
Marij ZAVRŠNIK, 1979
Damjan ŽAFRAN, 1975
Aljoša ŽERJAV, 1980
EVOJ PETRA PETRIČA KRANJ

Številka: 094-2/2021-57
Datum: 1. 7. 2021

Polkovnik
Franjo LIPOVEC
POVELJNIK BRIGADE

6106.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –

uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza 20. PEHP št. 094-3/2013-166 z
dne 2. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
20. PEHOTNEGA POLKA SV

ZLATO MEDALJO 20. PEHP
prejme:
Gregor HAFNER, 1977

Številka: 094-3/2021-276
Datum: 1. 7. 2021

Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA

6107.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in
Ukaza 157. LOGP št. 094-3/2015-12 z
dne 5. 3. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
157. LOGISTIČNEGA POLKA SV

ZLATO MEDALJO 157. LOGP
prejme:
Igor VERŠNIK, 1976

Številka: 094-2/2021-62
Datum: 1. 7. 2021

Podpolkovnik
Benjamin KOVAČIČ
POVELJNIK POLKA

6108.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in

Ukaza RB 72. BR št. 094-3/2013-167
z dne 6. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
72. BRIGADE SV

ZLATO MEDALJO RB 72. BR
prejme:
Andrej SKODIČ, 1972

Številka: 094-5/2021-202
Datum: 2. 7. 2021

Podpolkovnik
Sergej VOGRIN
POVELJNIK

6109.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza
16. CNKZP št. 094-5/2013-183 z dne
18. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ 16. CENTRA
ZA NADZOR IN KONTROLO
ZRAČNEGA PROSTORA SV

I. SREBRNO MEDALJO
16. CNKZP
prejme:
Matej KALUŽA, 1971

II. BRONASTO MEDALJO
16. CNKZP
prejmejo:
Špela BALDERMAN, 1973
Bojan FORTE, 1979
Zoran LASNIK, 1977
Samo MALI, 1972
Miran MARTINC, 1976
Matej TOPOLOVEC, 1981

III. ZAHVALO POVELJNIKA
16. BNZP
prejme:
Aleš ŠKRLJ, 1963

IV. BRONASTO PLAKETO
16. CNKZP

prejmejo:
Karl KOROŠEC, 1968
Branko NIMAC, 1963
Miran ŠAVLI, 1955
SLUŽBA ZA INFORMATIKO
IN KOMUNIKACIJE

V. POHVALO POVELJNIKA
16. CNKZP

prejmejo:
Simon BRUS, 1977
Klemen GORJANC, 1983
Miloš KAJBIČ, 1980
Matjaž MAROLT, 1980
Sandro NORČIČ, 1979
Bojan PAVLIN, 1984
Mihael PAVŠIČ, 1969

Številka: 094-2/2021-48
Datum: 7. 7. 2021

Podpolkovnik
Aleš UMEK
POVELJNIK

6110.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in
Ukaza 20. PEHP št. 094-3/2013-166
z dne 2. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
20. PEHOTNEGA POLKA SV

ZLATO MEDALJO 20. PEHP
prejme:
Robert BRATUŠA, 1974

Številka: 094-2/2021-68
Datum: 30. 8. 2021

Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA

6111.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo),
drugega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za

obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza RB 72. BR št. 094-3/2013-167 z dne 6. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ RODOVSKEGA BATALJONA 72. BRIGADE SV

I. BRONASTO MEDALJO RB 72. BR

prejmejo:
Jana BARDUTZKY ŽERDONER, 1988
Smiljan FUJS, 1976
Matjaž GIDER, 1981
Osman KAMENICA, 1967
Miroslav KOVAČEC, 1968
Boštjan TURK, 1979
Roman VREČAR, 1971
Nenad Andraž VUKOVIČ, 1980

II. BRONASTO PLAKETO RB 72. BR

prejme:
INŽENIRSKA ČETA 72. BRIGADE

III. POHVALO POVELJNIKA RB 72. BR

prejmejo:
Dražen BEDNJIČKI, 1985
Timi GOLOB, 1991
Maja JAZBEC, 1980
Bojan KOSEDNAR, 1966
Evgen KRAJNC, 1976
Aleš LIPIČ, 1980
Tadej MARKUŠ, 1988
Smiljan PERNEK, 1978
Boštjan PESERL, 1985
Robert SVENŠEK, 1975
Rok ŠTUHEC, 1992
Sonja VERDINEK, 1981
Stanko ZAVOLOVŠEK, 1977

Številka: 094-2/2021-70
Datum: 31. 8. 2021

Podpolkovnik
Sergej VOGRIN
POVELJNIK BATALJONA

6112.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika

o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza VZE št. 094-5/2013-170 z dne 11. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ VOJAŠKE ZDRAVSTVENE ENOTE SV

I. BRONASTO MEDALJO VZE

prejmejo:
Mojca DOLIŠKA, 1978
Jernej KOŠAK, 1986
Anton KRKOVIČ, 1978
Duško MAKSIMOVIČ, 1980
Karmen PIRC, 1965

II. BRONASTO PLAKETO VZE

prejmejo:
Rozalija KRAČUN, 1961
Janez KRAMPAČ, 1963
Peter MEDVEŠEK, 1963
Ivo OREŠKOVIČ, 1961
Marko ZIDARN, 1958

III. POHVALO POVELJNIKA VZE

prejmejo:
Jožef BABIČ, 1966
Anja DOMANJKO, 1992
Milan HAJDINJAK, 1971
Marica JERMAN, 1983
Petra KERŠIČ, 1963
Silvana KRIŽMAN, 1965
Brigita OJSTERŠEK, 1960
Natalija RODOŠEK, 1980
Uroš ROŠKER, 1978
Mike TURKOVIČ, 1988

Številka: 094-2/2021-65
Datum: 1. 9. 2021

Podpolkovnik
Aleksander VIDERGAR
POVELJNIK VZE

6113.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 153. LETEHESK št. 094-5/2013-186 z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ 153. LETALSKOTEHNIČNE ESKADRILJE SV

I. BRONASTO MEDALJO 153. LETEHESK

prejmejo:
Vinko BAJT, 1966
Marko BUTARA, 1977
Peter PAUŠIČ, 1986
Tadej PAVLIČ, 1980
Matej STAVANJA, 1976

II. SREBRNO PLAKETO 153. LETEHESK

prejme:
15. POLK VOJAŠKEGA LETALSTVA/
ODDELEK ZA KADRE

III. BRONASTO PLAKETO 153. LETEHESK

prejmeta:
SLUŽBA ZA PREISKAVE LETALSKIH
NESREČ IN INCIDENTOV VOJAŠKIH
ZRAKOPLOVOV RS
VOJAŠKI LETALSKI ORGAN

IV. POHVALO POVELJNIKA 153. LETEHESK

prejmejo:
Boštjan ARHAR, 1976
Andrej ČMAK, 1970
Gregor DRNJAC, 1992
Tadej GRAČNAR, 1988
Zoran KMETIČ, 1966
Jure VAVTAR, 1985

V. ZAHVALO POVELJNIKA 153. LETEHESK

prejmeta:
Niko ŠENTAK, 1984
Marko VOGRINC, 1985

Številka: 094-2/2021-63
Datum: 2. 9. 2021

Podpolkovnik
Andrej KLINAR
POVELJNIK ESKADRILJE

NA TEKMOVANJU ODDELKOV NAJBOLJŠI VOJAŠKI GORNIKI

BESEDILO majorka Aleksandra Ferlež
FOTO desetnik Luka Mitrovič

Od 23. do 24. oktobra je v širši okolici Murske Sobotice potekalo osmo tekmovanje oddelkov Slovenske vojske z mednarodno udeležbo. Letošnjega tekmovanja, ki ga je organizirala 72. brigada Slovenske vojske, so se udeležili oddelki iz Slovenske vojske, tujih oboroženih sil in civilne policije.

Prehodni pokal je osvojil oddelek iz 132. gorskega polka.

Sodelujoči oddelki, sestavljeni iz poveljnika oddelka, dveh vodij skupin in šestih vojakov strelcev, so tekmovali v različnih vojaških veščinah, kot so gibanje po terenu ter osnove orientacije, jedrska, radiološka, kemična in biološka obramba, prva pomoč ranjencu, premagovanje vodnih ovir, streljanje ter voditeljske veščine. Pomembno vlogo pri opravljanju nalog je imela tudi fizična pripravljenost, saj so jo na tekmovanju preverjali na bojnem testu telesne pripravljenosti.

Po uspešno izvedenem tekmovanju oddelkov so v Vojašnici Murska Sobota slovesno razglasili rezultate. Priznanja sta podelila glavni podčastnik Slovenske vojske štabni praporščak Danijel Kovač in glavni podčastnik sil Slovenske vojske višji praporščak Ivan Šušnjara. Naziv najboljšega oddelka Slovenske vojske je dobil oddelek iz 132. gorskega polka, drugo mesto je zasedel oddelek 74. pehotnega polka, tretje pa oddelek iz hrvaških oboroženih sil. Na četrto mesto se je uvrstil oddelek 10. pehotnega polka, na peto oddelek Rodovskega bataljona 72. brigade, na šesto oddelek 20. pehotnega polka, sedmi je bil oddelek oboroženih sil Severne Makedonije, osmi oddelek slovenske policije iz Policijske uprave Murska Sobota, za njim oddelek kosovskih varnostnih sil in nato še oddelek 670. logističnega polka. Zadnja tri mesta so pripadla oddelku Enote za komunikacijske in informacijske sisteme, oddelku iz 157. logističnega polka in oddelku oboroženih sil Združenih držav Amerike.

Na tekmovanju
je prvič sodeloval tudi
oddelek civilne policije
iz Murske Sobotice.

ČRNO BARETKO SO SI NADELI ŠTIRJE NOVI TANKISTI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

V Vojašnici Stanislava Požarja v Pivki se je novembra končalo usposabljanje za vojaški evidenčni dolžnosti voznik tanka in namerilec na tanku. Udeležili so se ga štirje pripadniki Slovenske vojske, ki so 9. in 10. novembra na vadiščih Bač in Poček uspešno izvedli tudi zaključno bojno streljanje. Pogoj za pristop k specialističnemu usposabljanju za voznika tanka je vozniški izpit kategorije C, zaželena pa sta zanimanje za tehniko in zmožnost dela v težkih razmerah. Usposabljanje je trajalo dva meseca in pol, dva nova tankista pa sta že konec novembra s tankovskim vodom 45. centra goseničnih bojnih vozil odpotovala na mednarodno vojaško vajo v Nemčijo po nove izkušnje.

Novi tankisti so se usposabljali za dve vojaški evidenčni dolžnosti hkrati, in sicer za voznika tanka in namerilca na tanku. Poročnik Tilen Gor iz 45. centra goseničnih bojnih vozil v Pivki, eden izmed izvajalcev usposabljanja, je pojasnil, da to obsega različne predmete, od taktike oklepnih enot, motoristike, oborožitve oklepnih vozil do zvez v oklepnih enotah, ter v manjši meri nekatere splošne predmete, kot je saniteta. Na razpis so se prijavili štirje kandidati. »Pogoj za voznika tanka je vozniški izpit kategorije C, pomembno pa je, da imajo bodoči tankisti veselje do tehnike. Veliko lažje se učijo, če jih ta oborožitveni sistem zanima kot celota. Ne sme jim biti težko umazati se

ali delati v utesnjenem prostoru in hrupu. Pomembno je tudi, da jih odlikuje ekipni duh,« je poudaril poročnik Gor. En kandidat se je usposabljanja udeležil takoj po končanih temeljnih in osnovnih usposabljanjih v Vipavi, drugi trije pa so že dlje časa zaposleni v Slovenski vojski ter so si zaželeli novih poklicnih izzivov.

Vrhunec usposabljanja je bilo za kandidate za tankiste bojno streljanje z mitraljezoma in topom. »Pred streljanji je treba dobro poznati tank. Spoznamo oborožitev, vrste in delovanje streliva, poudarjeno je tudi delovanje sistema, v smislu popolnitve, delovanja namerilnih naprav, odzivanja tanka in posadke ob izstrelitvi granate, komunikacije med voznikom in namerilcem ter poveljnikom. Posadka tanka M-84 je tričlanska, sestavljajo pa jo voznik, namerilec in poveljnik. Naši tanki se razlikujejo od zahodnih, ker imajo avtomatizirano polnjenje topa. Najprej vadimo na suho in izvajamo vsak postopek posebej. Ker tank nima manevrskega streliva, preidemo v zadnji fazi na bojno streljanje,« je pojasnil poročnik. Na Baču so tako najprej streljali s sovprežnim in protiletalskim mitraljezom, v sredo pa je sledilo še glavno streljanje s topom 125 mm. Bodoči tankisti so morali poiskati tarčo, določiti razdaljo, vzpostaviti komunikacijo s poveljnikom in izvesti vse postopke do streljanja in izstrelitev. »Vsak je imel na voljo tri granate. Streljali so z mesta in bili uspešni,« je opisal poročnik Gor in pohvalil vadbence, da so motivirani, vedoželjni ter disciplinirani.

✚ Tankovska posadka mora delovati usklajeno.

✓ Novim takinstom je čestital poveljnik 45. centra goseničnih bojnih vozil.

VESELIJO SE DELA TANKISTOV

Črni baretki sta si nadela tudi vojaka Zdravko Valentin in Jan Venko. Valentin je v Slovenski vojski zaposlen dobro leto, tankovski enoti pa se je pridružil takoj po končanih usposabljanjih v Vipavi. V vojaške vrste je vstopil z željo, da bi postal tankist, saj ga oklepniki že od nekdaj zanimajo. Povedal je, da mu je bilo delo namerilca nekoliko bližje, vendar je zelo pomembno sodelovanje z voznikom. »Namerilec in voznik sta odvisna drug od drugega, zato je pomembno, da dobro komunicirata in delujeta usklajeno.« Izkušnja bojnega streljanja je bila po njegovih besedah odlična, poudaril pa je, da je treba biti ob sunku zelo pazljiv in da je varnost pri delu s tankom na prvem mestu. Treba je imeti tudi nekaj fizične moči. Vožnja tanka po terenu čez ovire je enkratna izkušnja, saj je premikanje 41-tonskega vozila izjemno. Največji izziv mu je na specialističnem usposabljanju predstavljalo veliko teoretičnega znanja, ki ga je bilo treba prenesti v prakso. »Veselim se nadaljnjega dela kot tankist,« je ob koncu pogovora poudaril vojak Valentin. Vojak Venko je pripadnik 20. pehotnega polka in je v Slovenski vojski zaposlen pet let in pol. V tem času je bil na dveh misijah, in sicer na Kosovu in v Libanonu. Zaželel si je novih izzivov na vojaški poklicni poti, pri čemer so ga v četi tudi podprli. Glede usposabljanja za tankista pa je povedal, da obsega veliko tehničnega znanja, zato so bili tudi popoldnevi namenjeni učenju, usposabljanje pa je potekalo v odličnem vzdušju, saj so bili inštruktorji zelo zavzeti, potrpežljivi in so jim predali veliko znanja. »Tanki me zanimajo že od nekdaj. Občutki ob bojnem streljanju so bili enkratni in adrenalinski. Odhajam tudi na vajo v Nemčijo, česar se zelo veselim. Upam, da v prihodnosti nadaljujem delo v enoti v Pivki,« je še dodal vojak Venko.

BODOČI BOJNI INŽENIRCI RUŠILI ELEMENTE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku so se med 8. in 12. novembrom usposabljali pripadniki Slovenske vojske za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti vojak pionir. Vrhunec usposabljanja je bilo delo z ubojnimi minsko-eksplozivnimi sredstvi za rušenje različnih elementov iz raznovrstnih materialov ter za ustvarjanje prehoda skozi žičnato ograjo. Po uspešno končanem vedovnem usposabljanju nove pripadnike inženirskih čet v prihodnosti čakata še usposabljanji za vojaški evidenčni dolžnosti vojak mostovik in vojak gradbinec.

Bojni inženirci oziroma pionirci so vojaški inženirci, ki opravljajo gradbene, rušitvene in druge naloge za potrebe oboroženih sil. Med njihove klasične naloge spada tudi postavljanje minsko-eksplozivnih sredstev, katerega nameni so rušenje in odstranjevanje ovir ter ustvarjanje prehodov skozi bodeče mreže. Poveljnik inženirske čete 1. brigade Slovenske vojske major Robert Oštir je povedal, da se je usposabljanje za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti pionirca začelo septembra in se bo končalo novembra. Na usposabljanju je deset vojakov iz različnih enot, največ iz 10. pehotnega polka. Ti bodo po koncu usposabljanja postavljeni v bojne pionirske vode inženirskih čet 1. in 72. brigade. Usposabljanje obsega raznovrstno znanje in teme iz splošne inženirske podpore, oviranja in maskiranja, delo z ubojnimi minsko-eksplozivnimi sredstvi, spoznavanje gradbenih strojev ter opravljanje izpita za čoln in motorno žago. Poleg tega vedovnega usposabljanja inženirstvo obsega še vojaško evidenčno dolžnost vojaka mostovika s poudarkom na postavljanju različnih tipov mostov in vojaško evidenčno dolžnost vojaka gradbinca s poznavanjem gradbene mehanizacije. »Ob koncu vojaki pridobijo tri vojaške evidenčne dolžnosti in jih lahko v inženirski četi razvrščamo v različne vode,« je pojasnil major. Vedovno usposabljanje izmenjuje organizirata inženirski četi 1. in 72. brigade, skupaj pa sodelujeta s predavateljskim in inštruktorskim kadrom.

RUŠILI Z DVEMA EKSPLOZIVOMA

Vrhunec usposabljanja novih kandidatov za pionirce je bila ob podpori drugih pripadnikov inženirskih čet 1. in 72. brigade vaja priprave, postavljanja in proženja ubojnih minsko-eksplozivnih sredstev za rušenje različnih materialov ter elementov. Vodja aktivnosti na Počku štabni vodnik Slavko Krajncič, enotovni podčastnik inženirske čete 1. brigade, je predstavil delovni točki. »Na prvi prikazujemo učinke eksploziva na različne elemente iz armiranega betona, jekla oziroma železa ter lesa. Na drugi delovni točki pa bomo z eksplozivom izdelali prehod skozi žičnato oviro na dva načina,« je povedal podčastnik. Pojasnil je, da pri izvedbi uporabljajo razstrelivo TNT oziroma trotil ter plastično razstrelivo PG3, ki je lažje za oblikovanje eksplozivnih polnitev, ker je podobne strukture kot plastelin in je zato primernejše za uporabo na jeklenih elementih, kot sta cev ali jeklenica. »Eksplozivna polnitev se mora tesno prilagati elementu. Pomembna je tudi količina. Cilj te vaje so tudi izračuni količine eksploziva, potrebnega za to, da vpliva na element.

➤ Priprave za rušitev bodeče žice in ustvarjanje prehoda čez oviro

➤ Nameščanje eksplozivne polnitve na armiranem betonu

Elementi, ki jih imamo danes tu, so po navadi del neke konstrukcije – mostu ali objekta. Cilj je porušiti statično nosilnost objekta, torej delovati na element tako, da se konstrukcija zruši,« je še razložil. Druga naloga je bila ustvarjanje prehoda skozi žičnato oviro, in sicer za prehod pehote in za vojaška vozila. »Prikazali bomo dva načina uporabe eksplozivnih sredstev. Pravilo pri takem odstranjevanju ovir je, da na dolžinski meter postavimo štiri kilograme trotila,« je opisal štabni vodnik. Naloge vojakov so bile poleg izračunov še oblikovanje eksplozivnih polnitev, postavljanje na posamezni element glede na obliko in material, na koncu pa izdelava mrež, s katerimi so polnitve prožili. Primarna mreža je bila električna, sekundarna pa iz detonatorske vrvice. Za električni vžig eksplozivnih polnitev se uporabljajo električna detonatorska kapica, prevodnik, viri električnega toka in merilni instrumenti. Štabni vodnik Krajncič je pojasnil še vlogo detonatorske vrvice kot nadomestnega načina proženja: »Če električna sprožitev zataji, eksplozivne polnitve prožimo z vrvico. Ko imamo postavljene polnitve in mreže, si ne moremo več privoščiti iskanja napak na tem območju.«

INŽENIREC MORA BITI NATANČEN

Po pripravi elementov je sledil ogled, nato so se pripadniki inženirskih čet in vsi prisotni umaknili v zaklonišče oziroma na varno razdaljo. Mreže so prestavili v višjo varnostno stopnjo, na postaji za proženje pa so ostali le pripadniki, zadolženi za sklepno nalogo, ki so počakali na odobritev za proženje. »Varnost je na prvem mestu. Nekateri danes prvič ravnaajo z ubojnimi eksplozivnimi sredstvi. Pred tem so spoznali teorijo in vadili s šolskimi sredstvi, tu pa gre za pravi eksploziv, zato je pomembno, da so postopki znani in da se ne zgodijo napake,« je varnostni vidik vaje izpostavil major Robert Oštir. Po glasnih detonacijah je sledil ogled prizorišča. Vadbenci in inštruktorji so ugotovili, da so bile vse rušitve uspešne in izvedene skladno z načrti. Vojak Martin Tesla iz inženirske čete 1. brigade je poudaril: »Najzanimivejše je bilo delo z eksplozivom, tega bi si želel še več. Sicer pa je usposabljanje raznovrstno in zanimivo. Dober inženirec mora biti predvsem natančen in miren, sploh pri delu z ubojnimi eksplozivnimi sredstvi.«

V MARIBORU VISOKI TEČAJ O SKUPNI VARNOSTNI IN OBRAMBNI POLITIKI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Center vojaških šol je kot prispevek Slovenske vojske k predsedovanju Svetu Evropske unije med 8. in 12. novembrom izvedel drugi modul visokega tečaja o skupni varnostni in obrambni politiki Evropske varnostne in obrambne akademije iz Bruslja. Tečaj je potekal v Kadetnici v Mariboru in se ga je udeležilo 60 slušateljev iz 25 držav Evropske unije ter kandidatk za članice Evropske unije. Osrednja tema je bila vzpostavitev vojaških in civilnih zmogljivosti za obvladovanje kriz. Na tečaju so med drugim predstavili tudi letošnjo osrednjo vajo sil Slovenske vojske, mednarodno vojaško vajo zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti DRM2 EX21.

Evropska varnostna in obrambna akademija je bila ustanovljena leta 2005 in združuje nacionalne ustanove, višje in visoke šole ter akademije po vsej Evropski uniji. Njeni glavni nalogi sta organizacija in vodenje dejavnosti usposabljanja v okviru skupne varnostne in obrambne politike z različnimi usposabljanji, tečaji in programi. Eden izmed takih je tudi 17. visoki tečaj o skupni varnostni in obrambni

politiki. V okviru tečaja je tokrat drugi modul organiziral in izvedel Center vojaških šol iz Maribora. Direktor Evropske varnostne in obrambne akademije Dirk Dubois je ob odprtju dogodka v Kadetnici pojasnil, da je visoki tečaj sestavljen iz štirih rezidenčnih modulov, izmed katerih je prvi potekal v Bruslju. Na njem so govorili o strategiji Evropske unije in strateškem kompasu. Izvedba drugega modula o vzpostavitvi zmogljivosti je letos potekala v Mariboru. Tretji modul bo izveden prihodnje leto na Baltskem obrambnem kolidžu v Tartuju v Estoniji, osredotočen pa bo na operacije in misije. Sklepni del tečaja o prihodnosti skupne obrambne in varnostne politike bo na Univerzi za vojne študije v Varšavi na Poljskem. Cilj tečaja je pripraviti izbrane višje strokovnjake iz držav članic ali držav kandidatk za članstvo v Evropski uniji za vodilne položaje, na katerih se oblikuje in uresničuje razvoj skupne varnostne in obrambne politike ter razvijajo zmogljivosti v širšem kontekstu skupne zunanje in varnostne politike. Vodja projektne skupine za predsedovanje na Ministrstvu za obrambo Vlasta Vivod je v svojem nagovoru slušateljev izrazila zadovoljstvo, da Slovenija ponovno gosti ta dogodek, potem ko je prvič potekal ob slovenskem predsedovanju Svetu Evropske unije leta 2008. Spomnila je na tri glavne naloge slovenskega predsedovanja, in sicer sodelovanje med Evropsko unijo in Natom, Zahodni Balkan ter energetska učinkovitost v obrambnem sektorju. Poudarila je pomen sodelovanja članic ter skupni razvoj zmogljivosti v varnostni in obrambni politiki.

PREDAVALI TUJI IN DOMAČI PREDAVATELJI

Poveljnik Centra vojaških šol brigadir Peter Zakrajšek je zadovoljen s tem, da lahko v okviru predsedovanja Svetu Evropske unije Kadetnica gosti visoki tečaj. Pojasnil je, da je Center vojaških šol z Evropsko varnostno

in obrambno akademijo sodeloval že 15. oktobra pri izvedbi posebnega usposabljanja, ki omogoča skupni okvir izobraževanja na različnih ravneh za vojaške častnike, s tem pa tudi mednarodno izmenljivost. Vodja drugega modula polkovnik dr. Igor Cebek je podrobneje predstavil program, ki je bil osredotočen na vzpostavitev civilne in vojaške zmogljivosti za krizno odzivanje v Evropski uniji. Povedal je, da so učni program tečaja prilagodili glavnim temam slovenskega predsedovanja. Na njem so predstavili ne le naše vojaške zmogljivosti, temveč tudi sile zaščite in reševanja oziroma Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Na tečaju so se slušatelji seznanili še s postopki, koncepti in možnostmi doseganja medsebojnega dopolnjevanja pri vzpostavitvi vojaških zmogljivosti znotraj članic Evropske unije ter iskanja sinergije med vojaškimi in civilnimi zmogljivostmi. Modul je namreč omogočil vpogled v številne regionalne politike, s poudarkom na Zahodnem Balkanu. Predstavili so operacijo Althea v

Udeležence tečaja je pozdravil direktor Evropske varnostne in obrambne akademije Dirk Dubois.

Tečaja se je udeležilo 60 slušateljev iz 25 držav EU ter kandidatk za članstvo v EU.

Bosni in Hercegovini ter tamkajšnje trenutne razmere. Del programa sta bili tudi predstavitvi Evropske obrambne agencije in Organizacije za sodelovanje pri skupnem oboroževanju (OCCAR). Visoki častniki iz Vojaškega štaba Evropske unije pa so delili izkušnje in zadnje smernice pri oblikovanju evropske vojaške strateške rezerve. Obiskali so tudi 1. brigado Slovenske vojske in udeležencem tečaja predstavili zmogljivosti v silah Bojne skupine Evropske unije (EUBG). Tečaj se je končal v petek, 12. novembra, s predstavitvijo rezultatov delovnih skupin, v katerih so sodelovali slušatelji in jih tudi vodili. Center vojaških šol je glede na temo drugega modula predstavil letošnjo mednarodno vojaško vajo DRM2 EX21, katere osrednji cilj je bil prav skupno ukrepanje oboroženih sil ter sil zaščite in reševanja ob naravni nesreči.

IZKUŠEN IN IZOBRAŽEN KADER

Visokega tečaja se je udeležilo 60 tečajnikov iz 25 evropskih držav in držav kandidatk za članice Evropske unije. Dve tretjini slušateljev ni bilo z vojaškega področja, temveč delajo v različnih evropskih ustanovah, ki so vključene v skupno varnostno in obrambno politiko, tretjina pa jih je bilo visokih častnikov. »Gre za osebe, ki je na svoji poklicni poti perspektivno, izkušeno in visoko izobraženo,« je poudaril polkovnik dr. Cebek. Predavatelji so bili iz Evropske komisije, Vojaškega štaba Evropske unije, z Evropskega inštituta za varnostne študije, Univerze na Primorskem, Ministrstva za obrambo in Ministrstva za zunanje zadeve ter iz Slovenske vojske oziroma Centra vojaških šol. Brigadir Zakrajšek in polkovnik dr. Cebek sta ob koncu poudarila, da se z organizacijo zahtevnega visokega tečaja Center vojaških šol postavlja ob bok uveljavljenim vojaškim izobraževalnim ustanovam.

MLADE MED VOJAKE VABILI NA KARIERNEM SEJMU

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

V Cankarjevem domu v Ljubljani je 21. oktobra potekal Karierni sejem, na katerem je poklicne priložnosti predstavljalo tudi Ministrstvo za obrambo oziroma Slovenska vojska. Mladi so se zanimali predvsem za prostovoljno služenje vojaškega roka in vojaške tabore, se na stojnici preizkusili v streljanju z zračno puško ter spoznavali profesionalne športnike iz Športne enote Slovenske vojske. Zaposleni na Upravi za obrambo Ljubljana so povedali, da opažajo pozitiven trend zanimanja za Slovensko vojsko, predvsem za štipendije.

Karierni sejem v organizaciji zaposlitvenega portala Moje delo je pod streho združil 76 različnih delodajalcev, ki so večinoma mladim obiskovalcem predstavljali karierne priložnosti. Med njimi se je z informativnim gradivom in informacijami iz prve roke predstavilo tudi Ministrstvo za obrambo oziroma Slovenska vojska. Podrobnosti o različnih oblikah sodelovanja v Slovenski vojski, možnostih štipendiranja, prostovoljnem služenju vojaškega roka ali udeležbi na enem izmed taborov za mlade so predstavljali zaposleni na Upravi za obrambo Ljubljana.

SVEN VITOMIR KOROŠEC

»Zanimalo me je, kakšne so možnosti zaposlitve, od taborov do vojaka pogodbene rezerve in dela v specialnih enotah.«

Tea Rems je povedala, da zaznavajo povečan interes za štipendiranje in pozitiven zaposlitveni trend. Z mladimi opravijo razgovore in jim poskušajo čim bolj realistično predstaviti vojaško službo ter njene obveznosti. Ob tem je poudarila, da lahko zdaj štipendije dijaki pridobijo že v prvem letniku. Veliko mladih poskusijo nad zaposlitvijo navdušiti tudi s prostovoljnim služenjem vojaškega roka, na katerem lahko dobijo dober vpogled v vojaško življenje. Mlade zelo zanimajo tudi vojaški tabori, saj so to aktivne počitnice, na katerih lahko pridobijo novo znanje in poznanstva ter prosti čas namesto pred ekrani preživijo ob različnih dejavnostih. Njena sodelavka Janja Fejza je izpostavila, da se mladi na stojnici pozanimajo predvsem glede vsebin na taborih in kakšne možnosti sodelovanja omogoča Slovenska vojska. Poudarila je, da jih poskušajo pritegniti z zanimivimi

vsebinami: »Predstavimo jim delo in jim povemo, da se bodo v vojaških vrstah veliko naučili, preizkusili svoje zmožnosti ter stopili iz cone udobja.«

ZANIMAJO JIH VOJAŠKE TEHNOLOGIJE
Obiskovalca, ki sta se nekaj časa zadržala na stojnici Slovenske vojske, smo povprašali, kaj ju je najbolj pritegnilo. Sven Vitomir Korošec je povedal, da že nekaj časa razmišlja o vojaškem poklicu. Je študent grafičnega oblikovanja, pred tem pa je obiskoval Elektrotehniško-računalniško strokovno šolo in gimnazijo Ljubljana – Vegovo. Ukvarja se z računalništvom in programiranjem, zanima ga tudi kibernetska varnost. Od otroštva se ukvarja z različnimi borilnimi veščinami in drugimi športnimi dejavnostmi. »Zanimalo me je, kakšne so možnosti zaposlitve, od taborov do vojaka pogodbene rezerve in dela v specialnih enotah. Odločil sem

Zaposleni na Upravi za obrambo Ljubljana so mlade seznanili s podrobnostmi sodelovanja s Slovensko vojsko.

Podčastnik za pridobivanje kadra Roman Lunder je pomagal pri streljanju na laserskem simulatorju.

ŽIGA GREGL

»Zelo se zanimam za štipendiranje, saj imam končano višjo strokovno šolo, veselilo pa bi me tudi nadaljnje šolanje.«

se, da se najprej preizkusim na zimskem taboru, potem pa bi rad postal pogodbeni rezervist. Če bi me delo veselilo, bi se najbrž odločil tudi za zaposlitev,« je pojasnil. Inženir mehatronike Žiga Gregl je diplomiral že pred dvema letoma in je trenutno zaposlen, zanima se tudi za vojaško kariero. O možnostih zaposlitve se je pozanimal že na spletnih straneh, v živo pa je na sejmju pridobil še nekaj pomembnih informacij. »Na stojnici so nam predstavili različne možnosti. Zelo se zanimam za štipendiranje, saj imam končano višjo strokovno šolo, veselilo pa bi me tudi nadaljnje šolanje. Všeč mi je, da Slovenska vojska omogoča kar nekaj oblik sodelovanja. Zanimajo me tehnologija, avtomatizacija, letalstvo, tanki,« je povedal in dodal, da je prvič na Kariernem sejmju, obisk stojnice Ministrstva za obrambo pa je izkoristil tudi za preizkus streljanja z zračno puško.

MEDICINSKA EVAKUACIJA S TURBOLETOM

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Rajko Petek in Marko Pišlar

Vkranje okuženega
s covidom-19 z nosili
v vojaško reševalno vozilo

V vojaški letalski bazi na Brniku je v torek, 26. oktobra, potekala predstavitev zmogljivosti za strateško medicinsko zračno evakuacijo. Z delovanjem Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah ter v okviru mirnodobne strukture Slovenske vojske v tujini in na drugih nalogah, ki jih pripadniki opravljajo zunaj domovine, se je pokazala potreba po slovenskih letalskih transportnih zmogljivostih za evakuacijo poškodovanih ali obolelih. To je potrdil tudi izbruh epidemije covid-19, ko so pripadniki Vojaške zdravstvene enote v sodelovanju s posadkami 15. polka vojaškega letalstva uspešno poskrbeli za medicinsko evakuacijo obolelih pripadnikov iz Bosne in Hercegovine in Malija ter s Kosova.

Poleg načrtovanega nakupa novega vojaškega transportnega letala C-27J Spartan je bilo pred kratkim popolnoma prenovljeno vojaško letalo Turbolet L-410. To po novem poleg potnikov v konfiguraciji z medicinskim modulom, ki je sestavljen iz šestih nosil in palične konstrukcije, omogoča še zračni prevoz poškodovanih in obolelih pripadnikov

Slovenske vojske ter v izrednih razmerah tudi civilnih oseb. Prav tako ima Slovenska vojska za te potrebe oblikovano in izurjeno skupino za strateško zračno medicinsko evakuacijo, ki jo sestavljajo pripadniki letalskega transportnega oddelka 15. polka vojaškega letalstva in Vojaške zdravstvene enote iz sestave Logistične brigade. V ekipi so poleg letalske posadke še dva zdravnika, in sicer en pripadnik stalne sestave in en pogodbeni rezervist, dva diplomirana zdravstvenika ali diplomirani medicinski sestre. Vsi člani skupine so ustrezno usposobljeni, opremljeni in licencirani za medicinske prevoze po zraku. Kot je pojasnil višji vojaški uslužbenec X. razreda Christian Marot iz Vojaške zdravstvene enote, ima Slovenska vojska v vsakem trenutku v pripravljenosti letalsko posadko, tri pripadnike ter medicinsko opremo zračne medicinske skupine, ki je v 120 minutah pripravljena na izvedbo naloge.

PRIPRAVA LETALNIKA IN SESTAVA MEDICINSKEGA OSEBJA

Ko je treba iz tujine v domovino prepeljati obolelega ali poškodovanega ob medicinskem spremstvu, to potrebo na podlagi strokovnega mnenja izbranega zdravnika na misiji poda poveljnik enote na Operativni center Slovenske vojske, ki je edina vstopna točka za zahteve po strateški zračni medicinski evakuaciji. Po prejemu zahtevka ta seznani poveljnika sil, ki ima za ta namen v podporo strokovno operativno skupino. Po njegovi odobritvi se s samosklicem alarmirajo potrebne zmogljivosti letalstva in vojaškega zdravstva. Operativna skupina, ki ima v sestavi tudi zdravnika, nato preuči zdravstveno dokumentacijo, določi vrsto in način premika ter tip letalnika, s katerim bo opravljen prevoz. Višji vojaški uslužbenec Marot je razložil, da po izdelavi ukaza za izvedbo naloge sledi priprava letalnika z ustrezno medicinsko opremo za prevoz poškodovanega ali obolelega. Določi se tudi sestava medicinskega osebja glede na zdravstveno stanje obolelega ali poškodovanega in na njegove potrebe po posebni oskrbi.

DEL POSEBNE MEDICINSKE OPREME SI IZPOSODIJO

Za medicinsko evakuacijo obolelega s covidom-19 se uporablja posebna oprema za prevoz okuženega ali kontaminiranega bolnika, ki si jo izposodi pri ljubljanski reševalni postaji, s katero zelo dobro sodelujejo.

Razkuževanje transportne vreče

To je transportna vreča BIO-BAG EBV 30/40IN-CH. Vsa druga oprema je iz kompleta medicinske opreme skupine za zračno medicinsko evakuacijo. Pred odhodom na nalogo najavijo prihod medicinske ekipe v zdravstveno ustanovo in uskladijo način prevoza ter prevzema iz bolnišnice do letališča. Marot je razložil, da med sprejemom bolnika še enkrat preverijo, pregledajo njegovo zdravstveno dokumentacijo ter ga pripravijo za prevoz. Če vse ustreza in je bolnikovo stanje stabilno, ga vkrajo na letalo in poletijo v domovino.

V SLOVENIJO PREPELJALI OKUŽENEGA VOJAKA Z MISIJE NA KOSOVU

Scenarij prikazne vaje je temeljil na predpostavki, da je treba na zdravljenje v Slovenijo pripeljati okuženega pripadnika s covidom-19 iz slovenskega kontingenta na misiji na Kosovu. Zdravstvena ekipa na misiji Kforja je prevzela bolnika in ga prepeljala na letališče v Prištini. Tam je bil predan slovenski ekipi za medicinski zračni transport, ki je z bolnikom poletela proti Sloveniji in je že med letom spremljala zdravstveno stanje bolnika ter po potrebi izvajala postopke za vzdrževanje življenjskih funkcij in preprečevanje poslabšanja bolnikovega zdravstvenega stanja. »Medtem na domačem sprejemnem letališču pripravijo vse za sprejem in prevoz bolnika z letališča v bolnišnico, v katero predhodno najavijo prihod na zdravljenje,« je razložil pripadnik Vojaške zdravstvene enote. Po pristanku na brniškem letališču je k turboletu najprej pripeljalo reševalno vozilo. Po oceni bolnikovega zdravstvenega stanja so ga pripravili na prevoz v Univerzitetni klinični center v Ljubljano. Bolnika so najprej odklopili z aparatur in ga iz letala v transportni vreči naložili na nosila. Nato so pripadniki Veterinarske enote Slovenske vojske na letališču še razkužili transportno vrečo. Da bi preprečili nadaljnje širjenje okužbe, so vojaški veterinarji razkužili še notranjost letala, člane posadke in opremo.

KC-135R STRATOTANKER PRVIČ NA LETALIŠČU V CERKLJAH OB KRKI

BESEDILO IN FOTO Borut Podgoršek

Na vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki je 29. oktobra prvič pristal leteči tanker. Neposredno iz baze Kraljevega vojaškega letalstva v Mildenhallu v Veliki Britaniji je priletel KC-135R Stratotanker.

Namen pristanka letečega tankerja je bilo preverjanje interoperabilnosti opreme za oskrbo letal, ki jo imajo v 107. letalski bazi, s tem tipom letala. Pri tem so testirali uporabnost dvizne ploščadi za natovarjanje in raztovarjanje tovora ter stopnic. Višji častnik za koordinacijo delovanja letališča stotnik Marjan Šetina je povedal, da je oprema ustrezna za oskrbo takega letalnika, vendar bi v resnični situaciji uporabili še vozičke za prevoz palet in viličar za prelaganje palet z vozičkov na dvizno ploščad.

Letalo KC-135 je parkiralo na ploščadi P, ki je namenjena večjim letalnikom in ima ustrezno nosilnost. Za podporo delovanja letala KC-135 na tleh so v 107. letalski bazi uporabili še vozilo, ki letalu kaže pot na ustrezen parkirni prostor, generator in električni traktor za prevoz stopnic ter generatorja. V resnični situaciji bi potrebovali še viličar, vozičke za prevoz tovora, traktor za prevoz vozičkov in drugo opremo. Skupaj z devetimi pripadniki letališke gasilsko-reševalne službe je tako za podporo letala skrbelo 18 ljudi.

Z letalom KC-135R je v Slovenijo priletelo sedem članov posadke. Pilotka majorja War Munger iz 351. eskadrilje za

prečrpavanje goriva ameriških zračnih sil v Evropi, ki je del 100. polka za prečrpavanje goriva, je povedala, da je pri pilotiranju letečega tankerja najzahtevnejše prav prečrpavanje goriva v zraku. Po njenih besedah je veliko odvisno od pilota, ki leti za njo in sprejema gorivo: »Če je pilot tega letala dober, nimam veliko dela. Prečrpavanje poteka pri hitrostih od 370 km/h do 600 km/h ter na višinah med 3000 in 8000 metri. Z gorivom lahko oskrbujemo večino ameriških letal, na primer lovce F-15 in F-16 ter transportna letala C-130, C-17, C-5, letala za zgodnje odkrivanje, opozarjanje in nadzor ter tudi bombnike. Pred velikimi transportnimi letali se ustvari zračni čep, ki moje letalo potiska navzgor. Zato je pomembno, da to izkoristim in držim konstantno razdaljo med letaloma. Lovsko letalo oskrbimo z gorivom v nekaj minutah, medtem ko traja prečrpavanje v večja letala od deset do dvajset minut.«

Na krovu letala KC-135R Stratotanker so večinoma trije člani posadke. Na daljših in zahtevnejših misijah se jim pridruži dodatno osebje. Njihove misije trajajo od dve uri do dvanajst ur, kar je odvisno od tega, kje prečrpavajo gorivo in koliko letal morajo oskrbeti. Letalo uporabljajo tudi za zagotavljanje prevoza tovora in medicinsko evakuacijo. Letala KC-135 Stratotanker v vojaškem letalstvu Združenih držav Amerike uporabljajo od leta 1957. Vsak KC-135R sprejme 90 ton goriva, poganjajo pa ga štirje turboventilatorski motorji CFM F108-CF-100, vsak s po 96,2 kN potiska.

Večino dela med prečrpavanjem opravi operater sistema za prečrpavanje goriva, ki je v stalnem stiku s pilotoma obeh letal. Njegovo delovno mesto je v repu letala, kjer leži v majhnem prostoru na zelo neudobni »postelji«. Vodnik Brayant Ramirez je povedal, da se je za to delo usposabljal na šestmesečnem tečaju v Združenih državah Amerike, zdaj pa opravlja tudi delo inštruktorja. Spomnil se je, da je ob prvem samostojnem prečrpavanju doživel naval adrenalina in bil navdušen, da opravlja to delo. »Najtežje je prečrpavati gorivo med turbulenco in ponoči, saj se morajo oči navaditi na temo. Če sije luna, mi je ta svetloba v veliko pomoč. Zanimivo pa je tudi, da se mi po nočnem prečrpavanju na letu podnevi zdijo letala veliko večja,« je opisal vodnik Ramirez.

Poveljnik 15. polka vojaškega letalstva polkovnik Janez Gaube je po uspešno opravljeni nalogi povedal: »Letališče v Cerkljah ob Krki smo prenovili in posodobili ter tako dosegli stopnjo zmogljivosti, ki omogoča pristanek in oskrbo največjih letal. Poleg obnove in gradnje nove letališke infrastrukture smo kupili ustrezno letališko opremo za sprejem, oskrbo ter odpravo letal. Vlagali smo tudi v razvoj in izobraževanje letališkega kadra, da lahko strokovno ter varno opravljajo svoje naloge na letališču. Skupnemu rezultatu smo lahko priča danes, ko je na našem letališču prvič pristalo zavezniško strateško letalo za prečrpavanje goriva v zraku KC-135R, ki smo ga kot država gostiteljica uspešno sprejeli in oskrbeli.«

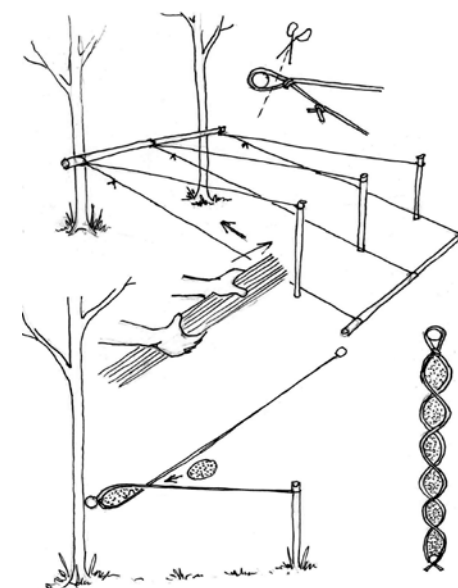
LEŽALNA PODLOGA

BESEDILO IN FOTO Igor Fortuna

Pripomoček, ki ga bomo tokrat predstavili, lahko uporabimo na več načinov. Z njim lahko naredimo ležišče udobnejše, zatesnimo vhod v bivač, ga uporabimo za stene bivača ali pa kar za njegovo kritino. V preteklosti so ga zagotovo veliko uporabljali.

Ni nujno, da imamo pri izdelavi pomočnika, je pa z njegovo pomočjo podlogo veliko lažje izdelati. Za osnovo potrebujemo palico, ki jo v vodoravni liniji pritrdimo na dve drevesi, približno pol metra od tal. Nanjo navežemo vsaj tri vrvice, lahko pa tudi več, ki naj bodo dolge vsaj dva metra. Nato na drugi strani zabijemo v tla toliko palic, kolikor je vrvic. Tudi te palice naj bodo pol metra iz zemlje. Nanje navežemo drugi konec vrvic. Vse naj bodo približno enako napete. Nato pripravimo še eno vrsto vrvic. Te naj bodo malo daljše, odrežemo jih na primer pri treh metrih. En konec daljših vrvic zavežemo na vrvice, in sicer malo stran od vodoravne palice. To bo pomembno na koncu. Drugi konec teh vrvic pa v isti smeri kot prejšnje napnemo in navežemo na palico, ki prosto leži na tleh. Med eno in drugo vrsto vrvic se pojavi trikotnik, v katerega porinemo manjši snop suhe trave. Tega oblikujemo že prej, pri čemer naj bo njegova dolžina malo daljša, kot je dolžina med skrajno levo in desno vrstico. Snop naj bo tudi enakomerno debel. Nato naj pomočnik dvigne palico, ki je na tleh, in posledično vse vrvice na njej. Tako ujamemo snop med vrvicami in odpre se nam trikotnik nad osnovnimi vrvicami, v katerega vstavimo nov snop trave. Pomočnik naj nato spusti palico na tla in postopek ponovimo tolikokrat, dokler ne dosežemo želene dolžine oziroma dokler se palica, ki jo premika pomočnik, ne dotakne pokončnih palic. Zato morajo biti te vrvice daljše. Vse skupaj bo postalo težko in povešeno, kar bo otežilo izdelavo, zato

Shema priprave ležalne podloge

je bolje, da delamo meter dolge kose preproge. Ko pridemo do želene dolžine, je v nekaterih primerih praktično, da poleg trave zavežemo tudi palico, ki naj bo tako dolga kot trava. Nato vrvice, in sicer vsak par posebej, prerežemo in zavežemo. Med travo ostane palica, s katero lahko držimo vse skupaj in prenašamo. Če smo na začetku vse naredili prav, lahko samo prerežemo vrstico, ki objema palico, pritrdjeno na drevo, in vse ostane povezano. Če prerežemo napačno vrstico, se bo podloga razletela. Da imamo vmes palico, niti ni nujno, sploh če bomo naredili »preprogo« uporabili za ležišče, saj je lahko palica moteča. Popolnoma nekaj drugega pa je, če želimo, da podloga stoji pokonci, saj ji palica daje dobro oporo. Podloga je lahko narejena tudi iz trsja ali bambusa, kar se pogosto uporablja za senco ali zastirko. Izmed materialov lahko uporabimo veliko rastlin. Ustreznejše bo, če so te rastline daljše, zato so različne močvirske trave najboljše. Uporabimo lahko tudi praproto, koprive, slamo ali samo travniško travo. Če želimo travo uporabiti za ležišče, mora biti ta suha, sicer bomo mokri, če bomo ležali na njej. Je pa tudi sveža uporabna za izdelavo bivačkov ali kritine bivača, vendar moramo za prekrivanje strehe uporabiti dva sloja, tako da vrhni sloj zapolni zoženi del spodnjega sloja.

V SLOVENIJI DELAVNICA BALKANSKIH ZDRAVSTVENIH NAMENSKIH SIL

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Med 15. in 19. novembrom je Slovenija gostila drugo mednarodno delavnico o napotitvi Balkanskih namenskih zdravstvenih sil zunaj Balkana. Balkanske namenske zdravstvene sile so večnacionalna regionalna vojaška zdravstvena zmogljivost hitrega odziva, ki lahko zagotavlja zdravstveno oskrbo ob naravnih in drugih nesrečah ter v mednarodnih operacijah in na misijah. Iskanje možnosti in pravnih podlag za napotitev zmogljivosti v mednarodne operacije in na misije Evropske unije ali Združenih narodov tudi zunaj Balkana je bilo osrednja tema pogovorov med predstavniki šestih držav, ki sodelujejo v pobudi. Slovenija bo vlogo nosilne države zmogljivosti prevzela poleti 2022.

Slovenija v Balkanskih zdravstvenih namenskih silah sodeluje od leta 2010 skupaj z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Severno Makedonijo in Srbijo, ob podpori Norveške in Združenih držav Amerike. Podpolkovnik Demitrij Šviga iz Generalštaba Slovenske vojske je pojasnil, da sta temeljni nalogi sil aktiviranje in posredovanje ob naravnih in drugih nesrečah na območju Balkana. »Načrtujemo in iščemo načine, kako bi to zmogljivost napotili tudi zunaj Balkana, da bi delovala v okviru trenutnih misij Evropske unije ali Združenih narodov na območjih, na katerih potrebujejo zdravstvene zmogljivosti. Ne gre za konkretno napotitev, temveč za iskanje možnosti take izvedbe. To je tudi predmet delavnice v Sloveniji,« je pojasnil podpolkovnik.

BLIZU DOSEGANJA KONČNIH OPERATIVNIH ZMOGLJIVOSTI

Balkanske zdravstvene namenske sile so vojaška zmogljivost, vzpostavljena po Natovih standardih, ki zagotavlja kapacitete vojaške bolnišnice druge zdravstvene ravni z različnimi moduli, ki jih med drugim sestavljajo kirurška ekipa, skupina za evakuacijo, tim za sprejem in triažo, sterilizacija, bolnišnični oddelek, intenzivna nega, urgencia, lekarna ter laboratorij. Sodelujoče države v skupno zmogljivost prispevajo različne module z zdravstvenim osebjem. Sedež zmogljivosti je v Severni Makedoniji, države pa na dve leti izmenjujoč prevzamejo status nosilne države, ki da ob aktivaciji na razpolago svojo infrastrukturo oziroma premično bolnišnico. Trenutno zmogljivosti poveljuje Severna Makedonija, julija 2022 pa bo nosilna država postala Slovenija s svojo vojaško premično bolnišnico Role 2. Poveljnica Role 2LM podpolkovnica Karmen Kralj je pojasnila, da trenutno v Severni Makedoniji na stalnem poveljstvu zmogljivosti deluje ena pripadnica, ob aktivaciji pa bi Slovenija prispevala še enega podčastnika in načelnika štaba. Slovenska vojska v zmogljivost bolnišnice druge ravni prispeva po en kirurški in evakuacijski tim, dve pripadnici v tim sprejema in triaže ter dva pripadnika v tim intenzivne nege. Vsi pripadniki Slovenske vojske v tej zmogljivosti so pripadniki Role 2LM, izmed teh jih je osem pripadnikov

stalne sestave, sedem pa pogodbenih rezervistov. Balkanske namenske zdravstvene sile še nikoli niso bile aktivirane, se pa pripadniki skupaj usposabljaajo in sodelujejo na vajah, na katerih deluje celotna premična bolnišnica, ter na individualnih usposabljanjih, na katerih se usposabljaajo pripadniki različnih skupin iz različnih specialnosti.

SKUPNI USPOSABLJANJA IN VAJE

Polkovnik Zaim Shkrijelj iz oboroženih sil Severne Makedonije je trenutni poveljnik zmogljivosti. Povedal je, da so dejavnosti od sredine leta 2020 prilagajali

razmeram glede covida-19, vendar so večino načrtovanih tudi izvedli. Maja so imeli pripadniki Balkanskih zdravstvenih namenskih sil skupno usposabljanje s pripravami na septembrsko evalvacijsko vajo, vmes je bilo več manjših usposabljanj. Septembra je v Severni Makedoniji potekala velika vojaška vaja na temo pomoči ob nesrečah. »Zaradi premalo Natovih ocenjevalcev nismo bili ocenjeni, smo pa vajo dobro izkoristili za približevanje končnim operativnim zmogljivostim, izboljšanje delovanja in urjenje skupnih postopkov. Na vaji je sodelovalo osebje iz vseh šestih držav. V sodelovanju s Slovenijo, ki bo prevzela vlogo nosilne države, pripravljamo načrt tudi za prihodnje leto. Sodelovali bomo na vaji Preskok 2022. Potekajo že načrtovalne konference o sodelovanju na veliki Natovi vaji Defender 2023 in drugih vajah,« je dejavnosti opisal poveljujoči in dodal, da sile še niso bile aktivirane, štejejo pa 87 oseb, ki delujejo v bolnišnici Role 2, kar je primerljivo z manjšo civilno bolnišnico. Pojasnil je še, da poleg aktivacije ob naravnih in drugih nesrečah memorandum o soglasju daje možnost

V Balkanskih zdravstvenih namenskih silah delujejo pripadniki Role 2LM.

napotitve zmogljivosti tudi zunaj Balkana. »To možnost želimo uresničiti v praksi. Sklepi delavnice bodo predstavljali osnutek, ki ga bomo izpopolnili še na prihodnjih delavnicah. Seveda pa bodo sile aktivirale nacionalne vlade. Kot vojaški del moramo pripraviti operativne zmogljivosti za politične odločitve,« je namen delavnice predstavil polkovnik Zaim Shkrijelj.

POMEMBNO TUDI POLITIČNO SOGLASJE

Vojaški del zmogljivosti trenutno vodi Severna Makedonija, v vlogi predsedujočega usmerjevalnega odbora pa je od februarja letos predstavnik Ministrstva za obrambo mag. Robert Stražičar: »Usmerjevalni odbor daje splošne smernice delovanja zmogljivosti, potrjuje letne akcijske načrte in letne proračune ter odloča o morebitnih napotitvah pobude. Sem prvi med enakimi vseh šestih držav, saj vse odločitve sprejemamo s soglasjem. Kot predsedujoči formalno predstavljam sile navznoter in za zunanjo javnost.« O dosežkih v svojem mandatu je povedal, da je Sloveniji uspelo pridobiti trdno obljubo o donaciji za nekatera nujna sredstva, ki še manjkajo. »Ocenjujem, da je Slovenija zelo napredovala. Če bodo vlade soglasne s podpisom tako imenovanega sporazuma z državo gostiteljico, bomo postavili tiste temelje, na katerih se bo lahko zmogljivost dolgoročno razvijala. Obstoj sil je odvisen od tega, ali jih bomo lahko aktivirali ob naravnih in drugih nesrečah ter ali nam jih bo uspelo napotiti v kakšno mirovno operacijo in na misijo. Poleg vojaškega dela je pomembno tudi politično soglasje. Slovenija je zato predlagala srečanje generalnih političnih direktorjev z ministrstev za obrambo marca 2022, na katerem se bodo zamisli še bolj razjasnile,« je o načrtih še povedal mag. Robert Stražičar, ki s prevzemom vloge Slovenije kot nosilne države leta 2022 svoj mandat predsedujočega usmerjevalnega odbora predaja Srbiji.

PREDAN LJUBITELJ IN ZBIRALEC SLOVENSKIH KNJIG

BESEDILO IN FOTO mag. Jerica Pavšič

Dan Rudolfa Maistra je državni praznik, ki ga od leta 2005 praznujemo v spomin na 23. november 1918, ko je general Maister (1874–1934) s svojo vojsko razorožil nemško varnostno stražo ter prevzel vojaško oblast v Mariboru. Prav tako je priložnost, da pogloblje razkrijemo katero izmed drugih razsežnosti delovanja našega velikega domoljuba in legendarnega vojaškega poveljnika, ki je odločilno vplival na to, da sta Maribor ter Spodnja Štajerska ostala v slovenski posesti vse do danes. V Univerzitetni knjižnici Maribor smo obiskali Maistrovo knjižnico, ki je od leta 2018 kulturni spomenik državnega pomena.

»Maistrova osebna knjižnica kaže, da je bil Rudolf Maister velik bibliofil,« je povedala dr. Vlasta Stavbar, duša in srce Maistrove knjižnice, ki v Univerzitetni knjižnici Maribor vodi Enoto za domoznanstvo in posebne zbirke. »Knjige je začel zbirati že kot dijak. Dobival jih je za plačilo za delo v tiskarni, nato pa jih je kot mlad avstro-ogrski častnik zbiral po terenu in jih pošiljal v mamino stanovanje v Ljubljano. Do leta 1912 je tako nastala večina njegove knjižnice. Pozneje jo je selil s seboj v mesta, v katerih je služboval, in sicer najprej v Celje ter nato v Maribor. Maistrova družina se je preselila v Maribor v začetku leta 1915, kamor je bil tedanji major prestavljen kak mesec prej. Najprej se je družina nastanila v stanovanju na Meljski cesti 11, pozneje pa v stanovanju na

Maistrovi ulici 17. Knjižnico je Maister postavil v dveh sobah v svojem stanovanju in jo je ves čas dopolnjeval, saj je imel stike z založniki ter drugimi posamezniki, ki so mu knjige tudi podarjali. V tridesetih letih prejšnjega stoletja mu je knjižnico urejala profesorica Silva Trdina, zato je bila urejena po knjižničarskem sistemu in opremljena s signaturami, ki jih ima večina knjig še danes,« je dodala Vlasta Stavbar, sicer doktorica zgodovine ter glavna in odgovorna urednica Časopisa za zgodovino in narodopisje, najstarejše slovenske znanstvene revije s humanističnega področja.

NEGOTOVA USODA MAISTROVE KNJIŽNICE S SREČNIM KONCEM

Po Maistrovi smrti sta knjižnico podedovala sinova Borut in Hrvoje. Med drugo svetovno vojno ji je grozilo uničenje, tako kot se je to zgodilo z veliko slovenskimi knjižnicami na Štajerskem. Nemci so namreč

Dr. Vlasta Stavbar v Maistrovi knjižnici v Univerzitetni knjižnici Maribor

vozili slovenske knjige iz knjižnic v bližino Gradca, kjer je bilo zbirališče. Tudi Maistrovi knjižnici je grozila ta nevarnost, zato so se njegovi potomci odločili, da jo skrijejo. Knjige so zapakirali v 62 zabojev za čokolado in jih odpeljali v Zagreb k sorodnikom, ki so imeli tovarno čokolade. Vendar so lokacijo knjižnice kljub temu izdali Nemcem, ki so jo hoteli zaseči. Takrat so se sorodniki povezali z Otonom Župančičem, Maistrovim prijateljem. Ta je odločno posredoval pri italijanskih oblasteh in jih prepričal, da je Maistrova knjižnica kulturni spomenik Ljubljanske pokrajine. Italijanske oblasti so nato posredovale pri Nemcih in knjižnica je ostala nedotaknjena.

Po drugi svetovni vojni so knjižnico vrnil v Maribor. Sprva je bila na hodnikih Pokrajinskega muzeja v Mariboru, v mariborskem gradu. Sorodniki so jo sicer želeli spet postaviti v svoje stanovanje, vendar se to ni zgodilo. Leta 1988, ko so v Univerzitetni knjižnici Maribor dobili svojo namensko stavbo na Gospejni ulici 10, so knjižnico preselili tja. Takratno vodstvo je poskrbelo, da so knjige očistili in opravili najnujnejše restavratorske posege. Knjižnica je bila nato postavljena v skladišču in je čakala desetletje, do devetdesetih let, ko je v imenu družine Maistrov vnuk Borut Maister podaril Maistrovo knjižnico Univerzitetni knjižnici Maribor. Narejena je bila darilna pogodba, s pogojem, da knjižnica ostane ločena oziroma samostojna enota, se poimenuje Maistrova knjižnica in je v posebnem prostoru. V Univerzitetni knjižnici Maribor so poskrbeli, da so knjige primerno hranjene, skladno s stroko. Maistrova knjižnica je danes lepo oblikovana tudi z vidika prostorske ureditve. Pohištvo zanjo je izdelano po meri in ustrezno postaviti knjižnice, ki je taka, kot je bila v Maistrovem stanovanju. Knjižnico krasi portret Rudolfa Maistra akademske kiparke Vlaste Zorko. Prostori Maistrove knjižnice in hodnika, ki vanjo vodi, pa so opremljeni s panoji, na katerih so predstavljene vsebine iz Maistrovega življenja ter njegove fotografije.

IZJEMNOST MAISTROVE KNJIŽNICE JE V IZBIRI KNJIŽNIH GRADIV

»Maister ni bil naključni zbiratelj knjig. V svojo zbirko del je vključil dela, ki so izšla v tistem obdobju, hkrati pa tudi dela, med njimi periodične publikacije, za katera je menil, da so pomembna za Slovence. In prav to je izjemnost te knjižnice, saj gre za celoto slovenske pisane besede. Maister je zbral bibliofilsko zbirko, izjemno po svojem obsegu in izčrpnosti, predvsem pa po svojih ambicioznih selekcijskih merilih. Ti so izpostavljali slovensko identiteto že pol stoletja prej, preden so podobna merila formalno postala izhodišče za zbirko slovenske nacionalne knjižnice. V tem pogledu knjižnica dokumentira slovenske nacionalne tendence konca devetnajstega stoletja. Na teh dejstvih smo utemeljevali tudi razglasitev Maistrove knjižnice za kulturni spomenik državnega pomena,« je razložila dr. Vlasta Stavbar, ki je bila tudi ena glavnih pobudnic prizadevanja za razglasitev, ki se je intenzivno začelo leta 2014. Takrat so se v Univerzitetni knjižnici Maribor lotili sistematičnega urejanja knjižnice, ki so jo prevzeli leta 1989, in tudi njene obsežnejše promocije. Maistrovo knjižnico so postavili po njegovem sistemu, ki so ga razrešili in prepoznali, ter knjige tako razvrstili v 19 skupin.

Postavili so tudi razstavo Manj znani Maister, s katero so Maistra kot pomembnega slovenskega bibliofila predstavili širšemu občinstvu, in pripravili simpozij o osebnih oziroma zasebnih knjižnicah na Slovenskem, s poudarkom na predstavitvi Maistrove knjižnice. Ponovno so pregledali delovni popis gradiva knjižnice, ki so ga sicer naredili že ob njenem prevzemu, ter na podlagi strokovnih mnenj Narodne in univerzitetne knjižnice, pristojnega Pokrajinskega muzeja v Mariboru in Trubarjevega antikvariata vložili vlogo za razglasitev. Leta 2018, v jubilejnem letu stoletnice prevratnih dogodkov v Mariboru, so bila ta prizadevanja uspešna. Ministrstvo za kulturo je prepoznalo edinstvenost Maistrove knjižnice in takratni predsednik državnega zbora je na osrednji proslavi ob državnem prazniku Rudolfa Maistra v Mariboru tudi javno razglasil, da je Maistrova knjižnica kulturni spomenik državnega pomena. Ob tej prestižni in zasluženi razglasitvi so se v Univerzitetni knjižnici Maribor zavezali, da vsa njena gradiva vnesejo v vzajemni katalog Cobiss, kar zdaj končujejo.

MAISTROVA KNJIŽNICA PRIVABLJA OBISKOVALCE IN RAZISKOVALCE

Maistrova knjižnica ni funkcionalna, temveč bibliofilska zbirka. Ni namenjena temu, da bi po njej brskali obiskovalci. Ti se lahko od blizu prepričajo o njenih edinstvenosti in izjemnosti, hkrati pa si ogledajo nekatera dragocena dela, med njimi Dalmatinovo biblijo ter Valvasorjeva dela. V knjižnici so knjige vse od 16. stoletja, več kot polovica jih je iz 20. stoletja, močno je upoštevano tudi 19. stoletje. Veliko bogastvo knjižnice predstavlja obsežna zbirka slovenskega revijalnega tiska.

Maistrovo knjižnico obišče od 100 do 200 obiskovalcev na leto. Med njimi so osnovnošolci, dijaki in študenti pa tudi vojaške delegacije in protokolarni obiski. Dr. Vlasta Stavbar se s knjižnico ukvarja tudi raziskovalno in si s sodelavko mag. Branko Kerec Prekoršek prizadeva, da bi izkušnje z urejanjem zbirke vključili v sodobno bibliotekarsko stroko, saj je Maistrova knjižnica vzorčni primer, kako uspešno združiti tradicionalni ter sodobni knjižničarski pristop. Poleg tega je Maistrova knjižnica tema diplomskih del z zgodovinskega in bibliotekarskega področja. Vključena je tudi v aktualni vseslovenski projekt Maistrova virtualna pot, ki predstavlja generala Rudolfa Maistra v vseh razsežnostih njegovega delovanja, hkrati pa tudi mesta in kraje, v katerih je živel ter deloval. Namen tega projekta je krepitev zavedanja o tem, da je Maister kot pomembna slovenska zgodovinska in vojaška osebnost zelo vplival na našo teritorialno celovitost, utrjevanje narodne zavesti in prepoznavanje dejstva, da ima slovenski narod globlje korenine, kot jih običajno priznavajo. V projektu, ki ga vodi Rojstna hiša Rudolfa Maistra, ki je del Medobčinskega muzeja Kamnik, sodeluje tudi Vojaški muzej Slovenske vojske.

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

								VELIK KOS NEPREMO- ČLJIVEGA PLATNA	MATEMATIK EINSTEIN	JOŽE ŠLIBAR	STARI OČE	OBER	TOČLNI PULT
							LOPOVSKI SODELA- VEC						
							GORA V VZHODNIH KARA- VANKAH						
							NOBU			24 UR KARAKTER			
							PREGRADA NA REKI				RDEČI KRIŽ		
							SANITETNI MATERIAL				IGRALKA MEŽAN		
												GLAVNO MESTO KAZAH- STANA	KDOR RAČUNA RAVNOTEŽ- JE SIL PRI GRADNJI
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	KOS JABOLKA, HRUŠKE	REKA V MAKEDONIJI	PRIPADNIK MEHIŠKEGA INDIJAN- SKEGA PLEMENA	LOJZE PERKO	MAVRAH (NAREČNO)	VAS PRI STRAŽI KIT. UTE- ŽNA MERA							
KAKOVOST										DIKA, SLAVA			
IZMENJAVA MNENJ O KAKI PO- MEMBNEJŠI STVARI									ROČKA ZA BENCIN	SL. META- LEC KLADIVA (VLADIMIR)			
HITER LOVSKI PES				BRKATA UJEDA					ČEŠKI PI- SAT. (JRI)				
PORTU- GALSKI NOGO- METAŠ					TAT					JUŽNOAM. KUKAVICA			
ROKA POD KOMOLCEM					MESTO V ABRUZZIH					ČUSTVENA PODLAGA			
JUNIOR			SNOV ZA LEPLJENJE							ANTON KOROŠEC			
	REBJA KOŠČICA	ROPOTIJA, NAVLAKA								ZASLUŽEK ENEGA DNE			
MLEČNI ZDELEK		ŽUPAN POD FRANCOZI									GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC	OSTRA INDUSKA MEŠANICA ZACIMB	
VOJAŠKA ENOTA POLK													
AMERIŠKI IGRALEC (JOHN. BRI- LJANTINA)													

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
SODOBNA OBRAMBA.

Nagrade prejmejo:

- **Vesna Černi**, Renkovci 64 a, 9224 Turnišče,
- **Aleksander Rozman**, Begunje na Gorenjskem 42, 4275 Begunje na Gorenjskem,
- **Svit Vižintin**, OŠ Oskarja Kovačiča Škofije (knjižnica), Spodnje Škofije 40 d, 6281 Škofije.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 15. decembra 2021, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

KO TELO ODMIRA, RASTEJO DUH IN SADOVI MIRU

Časi preizkušnje so vedno dvorezen meč. Na eni strani kažejo in opozarjajo na težave, na drugi strani pa predstavljajo možnost za preboj v novo blagostanje, po katerem vsi hrepenimo. Naše bivanje pa je zaznamovano s telesom, duševnostjo in duhovnostjo. Na telesni ravni je november idealen čas za ponazoritev dogajanja v nas. Narava v najlepši jesenski preobleki ne naznanja svojega konca, temveč svoj vrhunec. Dozoreli sadovi nas bodo nasičevali v zimskem času njenega počitka. Novembrski čas je veličasten slavošpev lepote stvarstva in naš odziv je lahko zahvala za vse prejete darove.

Pregovorno turoben listopad ponuja tudi oživljajoče in svetle plati, ki človeka napolnjujejo in plemenitijo. Vrhunec materialnega stvarstva. Le naš pogled mora biti uprt v pravo smer. Kam je uprt moj pogled? Kdo ne pozna novembrskega osrednjega svetnika, vojaka, svetega Martina, zgled nesebične dobrote. S svojim plaščem, ki ga je razpolovil, je na enem izmed vojaških pohodov ogrel berača in mu tako rešil življenje. Iz vojščaka, ki je doživel preobrat, in človeka, ki lahko jemlje življenje, se je spremenil v oznanjevalca večnega življenja. Seveda pa sveti Martin, ki iz mošta dela vin, tudi ogreva naše duše. Vino je pijača, ki nas krepi. In tako kot zgoraj je tudi tukaj nujna prava in predvsem zdrava mera. Kakšna je moja mera?

Vrhunec novembra brez dvoma dajeta njegova začetek in konec. Oba sta osredotočena na duhovni dimenziji našega bivanja. Dan spomina na vse, ki so že dosegli večnost, je tudi za vernike zagotovilo življenja. Pomeni, da telesna smrt ni sklepno dejanje, temveč vrhunec telesnega bivanja. Spominjanje vseh tistih, ki smo jih imeli radi in so nam bili blizu, ohranja naše vezi na duhovni ravni. Duhovne oči so oči odpuščanja, sprave in miru. Kako osrečujoča je lahko sedanjost, ki zmaga misli, besede in dejanja presojati skozi prizmo teh oči. Česa se spominjajo moje oči?

Trem dimenzijam našega bivanja dodajmo še eno, to je pričakovanje nečesa novega, lepega in prijetnega. Zadnja novembrska nedelja je prva adventna. Govori nam, da lahko tudi pod težo trenutka, zaznamovanega z epidemijo covid-19 in stisk na osebni ter družbeni ravni, vsi iščemo in čakamo, da se bo rodilo nekaj novega. Pa smo pripravljeni na to novost? Si jo iskreno želimo?

Naše poslanstvo v službi domovine je tudi prinašanje upanja ljudem, državljanom in državljanke. Naredimo to s prijaznim pogledom, toplo besedo in iskreno mislijo. Zaupajmo in pričakovanja se bodo izpolnila.

VVU X. r. Dejan Glavač, VVIK

The armed conflict survey je publikacija, ki jo enkrat na leto izda Mednarodni inštitut za strateške študije (IISS). Obravnava geopolitične, ekonomske, socialne, humanitarne in druge vidike trenutnih oboroženih konfliktov v svetu. V letošnji izdaji obravnava 34 oboroženih konfliktov od začetka leta 2020 do konca februarja 2021. Po uvodnem delu, v katerem so predstavljeni metodologija in uporabljena merila pri razvrščanju oboroženih konfliktov, sledi prikaz konfliktov po regijah. Svet je razdeljen na pet regij: Južno in Srednjo Ameriko, Evropo in Evrazijo, Bližnji vzhod, severno in podsaharsko Afriko ter Azijo. Analiza posameznega konflikta obsega ozadje in vzroke, ki so privedli do konflikta, tipologijo konflikta, njegove posledice na lokalni in tudi globalni ravni ter akterje v spopadu. V spopad so največkrat poleg notranjih vključeni tudi močni regijski in globalni akterji, ki s svojim delovanjem preprečujejo prenehanje sovraštva ter vzpostavitev miru. Sirija je več kot očiten primer. Posebna pozornost je namenjena humanitarnemu vidiku oboroženih spopadov, tudi v luči globalne pandemije covid-19, in vse bolj aktualni begunski problematiki, kar odpira številna varnostna vprašanja. V publikaciji se tudi nakazujejo rešitve za končanje konfliktov in pokonfliktno obnovo družbe.

Zvonko Krunic, KIZC

SREČANJE REGIJSKIH KOORDINATORJEV ZA OBRAMBO LETA 1991

BESEDILLO Franci Žnidaršič
FOTO DOZ

O b 30. obletnici osamosvojitve Republike Slovenije je bil 18. oktobra na Ministrstvu za obrambo organiziran sprejem za koordinatore za obrambo iz leta 1991, ki so usklajevali naloge civilne obrambe na regijski ravni v vojni za Slovenijo leta 1991 pa vse do odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade z ozemlja Republike Slovenije. Naloge koordinatorjev za obrambo so pozneje prevzele uprave za obrambo.

Srečanja koordinatorjev za obrambo leta 1991, ki ga je gostil generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve mag. Valter Vrečar, so se udeležili takratni regijski koordinatorski direktor za Ljubljansko pokrajino Andrej Bajt, regijski koordinatorski direktor za Dolenjsko Borut Usenik, regijski koordinatorski direktor za Severno Primorsko in vodja koordinacijske podskupine za to regijo Drago Vidrih ter namestnik regijskega koordinatorskega direktorja za Zahodno Štajersko Zoran Justin. Na srečanju je bil prisoten tudi takratni direktor IV. uprave Ministrstva za obrambo za civilno obrambo Franci Žnidaršič. Naloge regijskih koordinatorjev so leta 1991 opravljali tudi nekateri zdaj že pokojni sodelavci, in sicer Mladen Mermolja, regijski koordinatorski direktor za Zahodno Štajersko, Janez Drevenšek, regijski koordinatorski direktor za Vzhodno Štajersko, Zlato Erzin, regijski koordinatorski direktor za Gorenjsko, ter Tone Žele, regijski koordinatorski direktor za Južno Primorsko in vodja koordinacijske podskupine za to regijo. Zelo pomembno vlogo pri zagotavljanju nalog civilne obrambe je opravljal tudi vodja oddelka za civilno obrambo in takratni namestnik direktorja IV. uprave Ministrstva za obrambo, zdaj že pokojni Janez Rauter.

REVIIA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno stališče Ministrstva za obrambo RS. Nenaročenega gradiva in fotografij ne vračamo.

Naslednja številka izide 27. decembra 2021.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

Pridruži se letalstvu Slovenske vojske in postani:

✚ pilot

✚ letalski tehnik

✚ letališki gasilec reševalec

✚ koordinator letaliških služb

✚ manipulant z letalskimi gorivi

✚ parker za sprejem in odpravo letalnikov

